



МИНБАРИ ХАЛҚ

www.tribun.tj
E-mail: minbarihalk@bk.ru

Барои ваҳдат, рушди устувори иқтисодӣ
ва зиндагии шоистаи мардум!

11 феввали
соли 2015,
чоршанбе,
№7 (986)

НАШРИЯИ МАРКАЗИИ ҲИЗБИ ХАЛҚИИ ДЕМОКРАТИИ ТОҶИКИСТОН

ИНТИХОБИ МО ЧӢ МАЪНО ДОРАД?

Барои кишвари тозаистиклоламон давран нав фаро мерасад. Он дар ҳаёти ҳар яки мову шумо, ҳам дар ҳаёти ҷомеа марҳилаи нав мекушояд. Баъди чанди дигар, рӯзи 1 марти соли равон мо ба назди қуттиҳои овоздиҳӣ омада, вакилони худро ба яке аз муҳимтарин пояҳои ҳокимияти давлатиамон, ба мақоми олии қонунгузори мамлакат Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳамчунин маҷлисиҳои маҳаллии вакилони халқи вилоятҳою шаҳру ноҳияҳо ва мақомоти худидоракунии шаҳраку деҳот барои панҷ соли оянда интиҳоб мекунем.

Ба мо на аз рӯи ваъдаҳо, балки аз рӯи қорҳоямон баҳо гузоред



саҳ. 3 ➔

Изҳороти

МАРКАЗИ РОБИТАҲОИ ҶАМЪИЯТИИ КУМИТАИ ДАВЛАТИИ
АМНИЯТИ МИЛЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН



9-уми феввали соли равон дар қараёни пешбурди фаъолияти феври-қустуҷӯӣ, қормандони Қумитаи давлатии амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар манзили истиқомати шаҳрванд Сардор Латиф, соли таваллудаш 1955, зода ва истиқоматкунандаи деҳаи Чуқураки Болои ҷомоати Навободи ноҳияи Ҳисор 2 адад таппончаи тамғаи Макаров, 4 тирдон, 51 дона тир, 1 адад запали (оташгирони) таркандан норинҷаки дастиро дарёфт ва мусодира намуданд.

саҳ. 8 ➔

Авзои ҷаҳон

**КАБУТАРОНИ СУЛҲ
АЗ АВРУПО**



саҳ. 9 ➔

Раҳоварг

**МУШТОҶИ ДИДОРЕМ,
АЙ ҶАМВАТАН!**



саҳ. 10 ➔

Чашманғоз

**ДОРУ БАРОИ
ТАБОБАТ Ё ТИҶОРАТ?**



саҳ. 11 ➔

Мушкилоти рӯз

**МАРГТАЛАБИЮ
ХУДКУШӢ ГУНОҶ АСТ**



саҳ. 12 ➔

ҶАЛАСАИ ШҶРОИ МИЛЛИИ РУШДИ НАЗДИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дирӯз бо иштироки Сарвари давлат Эмомалӣ Раҳмон ҷаласаи навбатии Шӯрои миллии рушди назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор гардид.



Дар ҷаласаи Шӯрои миллии рушди назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аъзои шӯро мазкур, намоёндогони Шӯрои ҷамоҳангсози шарикони рушд, роҳбарони вазорату идораҳои дахлдори ҷумҳурӣ ва намоёндогони созмонҳои ғайридавлатӣ ва байналмилалӣ ширкат намуданд.

Дар нишасти мазкур раванди татбиқи афзалиятҳои миллий ва ҳадафҳои стратегияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи Стратегияи миллии рушди Тоҷикистон барои давраи то соли 2015 ва Стратегияи баланд бардоштани сатҳи неқӯаҳволии мардуми Тоҷикистон барои солҳои 2013-2015, инчунин роҳҳои таъмини рушди босуботи оянда баррасӣ шуд.

Президенти кишвар Эмомалӣ Раҳмон зимни сухани ифтитоҳӣ, аз ҷумла изҳор дошт: "Натиҷагирӣи фосилавии Стратегияи миллии рушд нишон медиҳад, ки тadbирҳои роҳандозӣшуда Тоҷикистонро барои расидан ба ҳадафҳои миллий ва стратегӣ торафт наздик менамояд.

Зикр гардид, ки дар давоми ҳашт соли охир тамоюли мусбӣи рушд нигоҳ дошта шуда, афзоиши миёнасолони маҷмӯи маъ-

сулоти дохилӣ то ба 7 фоиз расид ва сатҳи камбизоатии аҳоли аз 53 фоизи соли 2007 то ба 32 фоиз дар соли 2014 коҳиш дода шуд.

Дар ҷаласа миёни намоёндогони Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва аъзои Шӯрои ҷамоҳангсози шарикони рушд табодули афкор сурат гирифт.

Аз ҷониби шарикони рушд нахуст муовини роҳбари Агентии Япония оид ба рушди байналмилалӣ Кёши Кодера, Директори иҷроияи Бонки ҷаҳонӣ Йорг Фриден ва Намояндаи доимии Барномаи рушди Созмони Милали Муттаҳид, ҷамоҳангсози фаъолияти ин созмон дар Тоҷикистон Александр Зуев изҳори андеша карданд.

Шарикони рушд пешравиҳои назаррасро дар фаъолияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар роҳи ба эътидол овардани вазъи макроиқтисодӣ ва таъмини рушд эътироф намуданд, ба он баҳои мусбӣ доданд ва қайд намуданд, ки ҳамкориҳои судбахш бо шарикони рушд барои тақвияти ин раванд идома меёбад.

Директори иҷроияи Бонки ҷаҳонӣ Йорг Фриден, аз ҷумла изҳор дошт, ки ба Тоҷикистон барои ҷалби сармояи хориҷӣ ва таъмини рушди босуботи оянда дар баробари

рушди институтсионалӣ расидан ба истиқлоли энергетикӣ басо муҳим аст.

Рафти иҷро ва натиҷаҳои фосилавии Стратегияи миллии рушди Тоҷикистон барои давраи то соли 2015 аз ҷониби ёрдмачии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои иқтисодӣ Фаррух Ҳамрализода ва Стратегияи баланд бардоштани сатҳи неқӯаҳволии мардуми Тоҷикистон барои солҳои 2013-2015 аз ҷониби вазири рушди иқтисод ва савдо Неъматулло Ҳикматуллозода муаррифӣ карда шуд.

Доир ба татбиқи ташаббусҳои шарикони рушд барои амалӣ намудани Стратегияи баланд бардоштани сатҳи неқӯаҳволии мардуми Тоҷикистон барои солҳои 2013-2015 раиси Шӯрои ҷамоҳангсози шарикони рушд Си Си Ю ва дигар аъзои шӯро, аз ҷумла роҳбари бахши Бонки ҷаҳонӣ оид ба Тоҷикистон Патрисия Виверс-Картер, Сафири фавқуллода ва мухтори Иёлотҳои Муттаҳиди Амрико дар Тоҷикистон Сюзан Эллиот, муовини директори намоёндогӣ Барномаи рушди Созмони Милали Муттаҳид дар Тоҷикистон Алиона Никулита, директори намоёндогӣ Бонки рушди Олмон Кристина Лаабс, Намояндаи собиқӣ Бонки осиёӣи рушд дар Тоҷикистон, мушовири шӯба оид ба масъалаҳои Осиёи Марказӣ ва Ғарбии ин бонк Чоци Токеши ва Сафири фавқуллода ва мухтори Ҷумҳурии Мардумии Чин дар Тоҷикистон Ван Сянжу изҳори андеша карданд.

Аз ҷумла зикр гардид, ки дастгириҳои шарикони рушд асосан дар доираи 6 афзалият сурат мегирад ва барои татбиқи ҳада-

фҳои афзалиятнок аз ҷониби шарикони рушд беш аз 2 миллиард доллари амрикоӣ сармояи хориҷӣ ба Тоҷикистон ҷалб карда шудааст.

Шарикони рушд ҳамчунин изҳор доштанд, ки онҳо барои коҳиш додани таъсири омилҳои бухронӣи беруна, аз ҷумла таъсири мушкilotи иқтисодии Федератсияи Русия ба Ҳукумат ва мардуми Тоҷикистон дастӣ кӯмак дароз менамоянд.

Сафири фавқуллода ва мухтори Иёлотҳои Муттаҳиди Амрико дар Тоҷикистон ҳамчунин изҳор дошт, ки ба андешаи ӯ "беҳтарин ҳамкориҳои ҳукумат бо шарикони хориҷӣи рушд дар Тоҷикистон ба назар мерасад".

Президенти кишвар Эмомалӣ Раҳмон зимни сухани ҷамъбасти ба саҳми шарикони рушд дар тараққиёти иқтисодии миллий баҳои баланд дода, идомаи ҳамкориҳои пурсамари онҳоро бо Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳим номид.

Ба масъалаи таҳияи стратегияи навбатии рушди дарозмуҳлати Тоҷикистон таваҷҷуҳи зиёд зоҳир карда шуд. Тавре зикр гардид, санади рушди оянда бояд ҷамаи хатару таҳдидҳои глобалӣ ва минтақавӣ иҷтимоию сиёсӣ ва иқтисодӣи тичоратӣи ҳаёти муосир ва роҳҳои коҳиш додани таъсири манфии онҳоро дар назар дошта бошад.

Таъкид гардид, ки ҳамкориҳои Тоҷикистон бо шарикони рушд ба идомаи босамари сиёсати ислоҳотӣи иқтисодӣ ва комёбӣи шудан ба афзалиятҳои миллий, ҳадафҳои стратегӣ ва таъмини беҳдошти сатҳи зиндагии мардуми кишвар бояд мусоидати фаъол намояд.



МУЛОҚОТ БО КИЁШИ КОДЕРО

Сарвари давлат Эмомалӣ Раҳмон дар ҳошияи ҷаласаи навбатии Шӯрои миллии рушди назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муовини роҳбари Агентии Япония оид ба рушди байналмилалӣ Киёши Кодеро ба ҳузур пазируфт.

Дар мулоқот масоили вобаста ба рушди ҳамкориҳои дучониба ва байналмилалӣи Тоҷикистону Япония баррасӣ шуд.

Сарвари давлат Эмомалӣ Раҳмон ба Ҳукумати Япония ва Агентии ин кишвар оид ба рушди байналмилалӣ барои кӯмаку дастгирии пайваста аз пешрафту тараққиёти Тоҷикистон арзи сипос кард ва изҳори бовар намуд, ки доираи ҳамкориҳои ду кишвар дар оянда боз ҳам густариш хоҳад ёфт.

Зикр гардид, ки дар тӯли солҳои ҳамкорӣ бо Япония ба Тоҷикистон бештар аз 300 миллион доллари амрикоӣи грант ва 60 миллион доллари амрикоӣи кӯмаки техникаӣ пешниҳод шудааст, ки барои татбиқи лоиҳаҳои муҳими сармоягузорӣ дар бахшҳои мухталифи иқтисод, инчунин ба ташаккули иқтидор ва рушди институтсионалӣ равона карда шудаанд. Ҳоло чандин лоиҳаҳо дар бахшҳои иҷтимоӣ, энергетика, нақлиёт, кишоварзӣ ва рушди ноҳияҳои дурдаст, аз ҷумла бо оби нӯшоқӣ таъмин намудани аҳоли, амалӣ мешаванд.

Соли гузашта ду лоиҳаи нав оид ба обтаъминкунии аҳолии ноҳияи Панҷи вилояти Хатлон ва

барои беҳтар намудани фурудгоҳи байналмилалӣи Душанбе ба имзо расид.

Тавассути ҳамкориҳои босамар дар соҳаи маориф аз соли 1993 то ба имрӯз беш аз 1800 намоёндои Тоҷикистон бо курсҳои гуногуни омӯзишӣ дар Япония фаро гирифта шудаанд.

Киёши Кодеро таъкид дошт, ки Агентии Япония оид ба рушди байналмилалӣ оянда ҳамкорӣ бо Тоҷикистонро беш аз пеш рушду густариш медиҳад, ба хусус барои коҳиш додани таъсири манфии омилҳои беруна, аз ҷумла таъсири мушкilotи иқтисодӣ баъзе давлатҳо, ки шарикони муҳими иқтисодӣи тичоратӣи Тоҷикистон ба шумор мераванд.

Нимаи дуими рӯзи 10 феврал Президенти кишвар Эмомалӣ Раҳмон вазири корҳои хориҷӣи Ҷумҳурии Қирғизистон Эрлан Абдилдаевро, ки бо сафари расмӣ ба Тоҷикистон омадааст, ба ҳузур пазируфт.

МУНОСИБАТҶО БОЯД СУДМАНД БОШАНД

Дар мулоқот масоили ҳамкориҳои гуногунҷанбаи ду кишвари ҳамсоя, аз ҷумла дар соҳаҳои сиёсат, амнияти минтақавӣ, иқтисод ва тичорат ва илму фарҳанг баррасӣ шуд. Ба масоили вобаста ба муайянсозӣ ва аломатгузорӣи хатти сарҳади миёни Тоҷикистону Қирғизистон дар қитъаҳои баҳснок таваҷҷуҳи зиёд зоҳир гардид. Дар ин робита атрофи лоиҳаи созишномаи дучониба доир ба таҳмири чораҳои боварӣ дар сарҳади миёни ду кишвар мубодилаи судмандӣ афкор сурат гирифт.

Ҷар ду ҷониб ҳавасмандии худро ба идомаи ҳамкорӣ дар ин самт ва пешгирӣ аз ҳар гуна амалҳои игвангез таъйид намуданд.

Таъкид гардид, ки шарикони боэтимодӣи Тоҷикистону Қирғизистон доир ба ҳалли мушкilotи гуногуни минтақавӣ, аз ҷумла доир ба истифодаи босамар аз захираҳои обию энергетикӣ, нақлиётӣи транзитӣ ва иқтисодӣи тичоратӣ, ба нафъи ду мардуми дӯсту ҳамсоя бояд идома ёбад ва ҳамсоягии нақӣи мо қавию бардавом бошад.



← саҳ. 3

Ҳамаи ҳизбҳои сиёсии мо ҷиҳати ширкат дар интиҳобот, таблиғи ҳадафҳои усулӣ ва барномаҳои пешазинтиҳоботии хеш, муаррифии номзадҳои пешбарикардаашон ба вакилӣ аз шароити имкониятҳои баробар истифода мекунанд. Натиҷаи ҳамаин аст, ки ҳоло дар Маҷлиси намояндагонамон аз ҷумлаи ҳашт ҳизби сиёсии дар кишвар расман сабтиномшуда панҷ ҳизб вакил доранд. Иштироки умумии интиҳобкунандагон дар овоздиҳӣ бошад, соли 2010, ҳангоми охири интиҳобот ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олӣ ва маҷлисҳои маҳаллии вакилони халқ 90, 3 дарсадро ташкил дода буд. Ин шаҳодати он аст, ки мардумамон ба интиҳобот эътиқоду эътимоди хеле зиёд доранд ва умеду орзуҳои хешро ба натиҷаҳои он марбут сохтаанд. Сазовори ин бовар қору амал қардан масъулияти бузургест.

Мо аз он ифтихор дорем, ки Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон, чун нерӯи тавоноии сиёсии кишвар, дар эҷоди фазои бовару эътимоди зикршуда миёни давлату ҷомеа, ба вучуд овардани муҳити рақобати солиму созандаи миёниаҳзоб давоми солҳои истиқлолият нақши бузургеро ба ҷо овардааст.

Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон зодаи даврони истиқлолияти кишвар мебошад. Ақидаи таъсиси ин гуна ҳизб нахустин маротиба аз ҷониби Сарвари давлатамон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба миён омад ва таҳти роҳбарии Ҷаноби Олӣ соли 1994 омодагӣ ба бунёди ҳизб шурӯш буданд. Вай аз ҷиҳати худро дар заминаи ҳадафу мақсадҳои муттаҳид гардондааст, ки ҳоло зербинои пешрафтро дар мамолики мутамаддини ҷаҳон ташаккул додаанд. Онҳо барои мардуми мо бегона нестанд, наздику фаҳмоанд, ки қисман аллакай ба воқеияти имрӯзи Тоҷикистон табдил ёфтаву қисми дигарашон марҳалаи иҷрову тақмили тақвиятро сипарӣ мекунанд: тақсими давлатдорӣ ба ҳокимияти қонунгузор, иҷроия ва судӣ, интиҳоботи шаффофу демократӣ ва бегарезона, гуногунӣ ва озодии афкори сиёсӣ, бисёрҳизбият, волоияти қонун, озодии баён ва матбуоти озод, озодӣ дар диндорӣ.

Озодиҳои иқтисодӣ, аз қабили имкони мавҷудияти шаклҳои гуногуни молиятӣ ва рақобати озоди онҳо, рушди иқтисоди бозорӣ ва соҳибдорӣ, махсусан соҳибдорӣ хурду миёна ва дигар тадбирҳои, ки даҳлати давлатро ба ҳаёти рӯзмарраи шаҳрвандон, ба фаъолияти иқтисодии онҳо хеле қошш дода, заминаро барои рушди босубот фароҳам меоваранд. Мақсади ниҳии мо бунёди ҷомеаи шаҳрвандиест, ки дар асоси худидоракунии ва иқдомҳои инфиродии шаҳрвандон пеш ҳоҳад рафт.

Ин ҳама ҳадафу мақсадҳои мушаххас, ки аз умқи ҷомеаи Тоҷикистон реша гирифта, ҳастаҳои дили аксари мардуми кишварро ифода мекунанд, дар барномаи ҳизби мо ҷой гирифта, миёни аксари шаҳрвандон ҷонибдорӣ дилгармона пайдо намуданд. Мақсаду маром ва

ИНТИХОБИ МО ЧӢ МАЪНО ДОРАД?

Ба мо на аз рӯи ваъдаҳо, балки аз рӯи қорҳоямон баҳо гузоред



ҳадафҳои, ки Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон пеши худ қарор дода барои амалӣ гардонидани онҳо талош мекунанд, бо дарназардошти манфиатҳои кулли ҷомеаи кишвар, ҳамаи қишрҳои гуногунранги мардум ба миён омадаанд. Онҳо нуқтаи эътидол ва муросову мадоранд, ки ваҳдату ягонагиро дар ҷомеа таъмин гардонда, кишварро ба сӯи пешрафт ва рифоҳу хушбахтӣ равона месозанд.

Сабаби маҳбубияти ҳизби мо низ миёни мардум дар ҳамаин аст. Ҳамаин аст, ки сафҳои он аз ҳисоби наслҳои нав ба нави ҷавонон афзун мешавад. Ҳамаин аст, ки дар ҳар даври интиҳобот аксари кулли шаҳрвандон ба ҷонибдорӣ аз сиёсати он ва барномаи пешазинтиҳоботӣ номзадҳои он ба президентии вакилии зинаҳои гуногун овоз медиҳанд.

Ҳизби мо имрӯз бо 250 ҳазор нафар аъзою 4 ҳазор ташкилотӣ ибтидоӣ мерасад ва аз бузургтарин, муассиртарин ва писандидатарин нерӯҳои сиёсии кишвар аст. Он дар тамоми қаламрави мамлакат, то дурдасттарин маҳалҳои маскунӣ фаъолият дорад. Ба ҷуз ин, мо садҳо ҳазор, балки миллионҳо нафар ҷонибдорон дорем, ки гарчанд аъзои мо нестанд, вале мақсаду маромамонро дар роҳи бунёди Тоҷикистони пешрафта ҳамеша дастгирӣ мекунанд ва барои амалӣ шуданашон талош меварзанд.

Тамоми давраи фаъолияти Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон дар ҳайати мақомоти намояндагии иҷроияи кишвар гувоҳ аст, ки ҳизби мо ҳамеша пойбанди ҳадафҳои барномавии хеш барои бунёди фазои озоди сиёсӣ ва ба вучуд овардани ра-

қобати солиму созандаи миёни аҳзоб ба хотири пешрафтҳои бештари Тоҷикистони азиз будааст.

Натиҷаи ҳамаин аст, ки имрӯз қонунҳои кишвар барои фаъолияти озодонаи ҳизбҳои заминаи мусоид фароҳам овардаанд ва онҳо барои касби нуфуз дар ҷомеа, барои дастбӣ ба овозҳои бештари шаҳрвандон ҳангоми интиҳобот ягон монеае надоранд. Гузашта аз ин давраҳои охир мо ба сӯи ҳарифони сиёсиамон қадами боз ҳам фарохтар гузоштем. Бо иқдоми Раиси муаззами ҳизби мо, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар давраи гузашта на фақат Барномаи пешазинтиҳоботии Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон, балки пешниҳодҳои барномавии аҳзоби дигар низ мавриди омӯзишу баррасӣ қарор гирифта, ба сифати нақшаи фаъолияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дар ҷумлаи ҳадафҳои умумимиллӣ пазируфта шудаанд.

Имрӯз, дар пешорӯи интиҳоботи навбатӣ ба Маҷлиси Олӣ ва маҷлисҳои маҳаллии вакилони халқ Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон садоқати худро ба ҳадафҳои усулии хеш, интиҳоботи шаффофу демократӣ, рақобати солиму созанда ва ҳамкорӣ бо тамоми аҳзоб дар роҳи бунёди Тоҷикистони навин боз як бори дигар таъкид мекунанд.

Ин даъвати мо аз тамоми аъзои ҳизбамон, ҷонибдоронамон ва мардуми шарифи Тоҷикистон мебошад, ки рӯзи 13-уми декабри соли гузашта, ҳангоми суҳанронии Раиси Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аз сари нав садо дод. Роҳбари муаззамии мо назди созмонҳои ҳизбӣ

вазифа гузоштанд, ки минбаъд низ зиёдаравӣ нақарда, усулҳои наву муносири рақобати солим ва муборизаро дар маърақаҳои сиёсӣ аз кишварҳои пешрафта омӯзанд. Зеро бурду бохти ҳар як ҳизби сиёсӣ дар интиҳоботи оянда аз он вобаста аст, ки имрӯз дар ҳаёти сиёсӣ чамъиятӣ чӣ мақому мавқеъ дорад ва мардум ба ҳадафҳои сиёсӣ ва барномаҳои пешазинтиҳоботии вай то чӣ андоза таваҷҷуҳ зоҳир мекунанд.

Ҷаноби Олӣ, ҳамчун Роҳбари давлат, таъкидан гуфтанд, ки дар раванди маърақаҳои пешазинтиҳоботӣ ба ягон ҳизб, аз ҷумла Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон берун аз муқаррароти қонун имтиёзе дода намешавад. Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон дар ҷомеа мақоми устувор дорад ва он бояд таҳким баҳшида шавад, ки имкониятҳои онро дар интиҳобот бештар месозад. Ҳизб фақат ба нерӯ ва имкониятҳои воқеии худ таъки карда, бояд зимни рақобат, аз доираи қонун берун набарояд, дар баргузориҳои интиҳоботи озоду шаффоф барои дигар ҳизбҳои намунаи ибрат бошад. Фаъолияти таблиғотӣ қунон ба роҳ монда шавад, ки он мактаби тақвияти фарҳанги сиёсии мардум, таҳкими ваҳдати миллий ва сарҷамъии ҷомеа гардад.

Ҳамаин тавр, Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон дар даври навбатӣ ҳам бо дасту дили пок, бо таҳкурсии қавии ғоявӣ сиёсӣ, бо таҳкими ҳарчи бештари қатори аъзову ҷонибдоронаш дар атрофи ҳадафҳои созандаи хеш ворида рақобатҳои интиҳоботӣ шудааст ва омода аст, ки ҷиҳати дар доираи қонун, озод ва ошқору демократӣ баргузор сохтани ин маъракаи муҳими

сарнавиштсоз бо ҳамаи нерӯҳои сиёсӣ ва ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандии кишвар ҳамкорӣ дошта бошад.

Мо аз қорҳои то имрӯз, давоми панҷ соли охир анҷомдодаи хеш розиву қаноатмандем ва метавонем перомуни онҳо ба мардумамон бо сари баланд ҳисобот диҳем. Вале дар айнаи замон нуқсонҳои мушкулоти мавҷуда низ аз чашмамон пинҳон нест, ки рафъи онҳо ва таҳкиму тақвияти минбаъдаи дастовардҳои кишвар дар барномаи навбатии пешазинтиҳоботии Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон барои панҷ соли оянда инъикос шудаанд.

Мо ба касе ваъдаҳои хушқу холи доданӣ нестем, касеро ташвиқ қарданӣ ҳам нестем, ки қурқуна аз паи мо рафта, ба тарафдориамон овоз бидиҳанд. Ташвиқи мо иқдомҳои мушаххаси мо давоми ду даҳсолаи охиранд, ки Тоҷикистони азизамонро тавассути таъмини суботи сиёсӣ иқтисодӣ ба як кишвари рӯ ба пешрафт табдил сохтаанд. Ташвиқи мо барномаи навбатии пешазинтиҳоботиамон аст, ки бо нақшаву ниятҳои мушаххас барои оянда, рушди устувори мавҷуда дар мамлакат бебозгашт ва зиндагии мардумамонро фаровонтару осудатар мегардонанд.

ПАНЧ СОЛЕ, КИ ОРМОНҲОИ МИЛЛИРО НАЗДИҚТАР СОХТАНД

Панҷ соли, ки мегузарад, мо чун давраҳои қаблӣ амонатдори мардуми Тоҷикистон будем. Кӯшиш қардем ин амонати бузургро, ки қудрати давлатӣ ном дорад ва интиҳобкунандаҳои азиз онро тақдоран ба дасти мо супурда буданд, дар ҳамкорӣ бо иддаи зиёди ҳамсафонамон, ашхоси дигари дилсӯзи Ватану ҷомеа, чун амонатдорҳои воқеӣ, бо эҳтиёти тамом нигоҳ бидорем, онро ҳар қадаре метавонем, ҳифз бикунем, рушду қамол, тақмили тақвияташ бубахшем.

Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон то чӣ ҳад ба иҷрои ин вазифаҳои бузург муваффақ шуда, нақшаву ниятҳои, ки дар интиҳобот яқдилона ҷонибдорӣ карда буданд, ба ҷо овардааст? Биёед, натиҷаҳои ин давраи иҷмолан, бо як нигоҳи сатҳӣ ёдоварӣ кунем.

Солҳои 2010-2015 дар ҳаёти малакат давраи минбаъдаи таҳкими истиқлолияти давлатӣ, рушди демократия, тақвият ёфтани сулҳу субот ва ваҳдати миллий гардид. Омодагӣҳои баргузориҳои ҷашнҳои бузурги 20-солагии Истиқлолияти давлатӣ, 20-солагии Иҷлосияи таърихӣ 15-уми Шӯрои Олӣ, 20-солагии Сарқонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон, 20-солагии таъсиси Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон ба муттаҳидии ҷомеа дар атрофи ҳадафҳои умумимиллӣ ва баҳри пешрафту шуқуқии Ватани азизамон тақони ҷиддие бахшиданд.

Соли 2013 шаҳрвандони мамлакат дар қараёни интиҳоботи озод ва шаффофу демократӣ Раиси муаззамии мо, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмонро аз нав ба мақоми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пазируфтанд. Ин чунин маъно дорад, ки ормонҳои олии ва роҳи пешгирифтаи ҳизби

мо, Роҳбари муаззами мо чун пешина ҷавобгӯи орзуи омол ва хостаҳои дили аксари кулли мардуми кишварамон мебошанд. Соли 2010 мувофиқи талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи худидоракунии маҳаллии шаҳраку деҳот" аввалин маротиба ба ҷамоатҳои шаҳраку деҳот пешбарӣ шудани вакилон бошад, тавассути интихоби гардонидани боз як зинаи ҳокимияти давлатӣ пояҳои демократии ҷомеаамонро маҳкамтару устувортар намуд.

Барномаи пешазинтихоботие, ки барои давраи мазкур аз ҷониби Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон ба мардуми мамлакат манзур гардидаву ҷонибдорӣ ёфт, "Барои созандагӣ ва рушди босуботи Тоҷикистон" унвон дошт. Имрӯз, бо гузашти панҷ сол аз давраи қабули он мо мебинем, ки иҷрои ҳадафу вазифаҳои муайянкардаи ҳизб воқеан ҳам ба таҳкими навсозии тавлидот, густариши бахши воқеии иқтисодиёт, ба рушди босуботи иқтисодию иҷтимоӣ ва раванди созандагӣҳои кишвар роҳ кушода, ба ҳамин васила болоравии сатҳи зиндагии шаҳрвандонамонро таъмин гардондаанд.

Самти асосии сиёсати иқтисодии давлат ба бунёди шароит барои рушди устувори кишвар равона гардида, се ҳадафи муҳими стратегӣ-истиклолияти энергетикӣ, раҳой аз бунбасти коммуникатсионӣ ва таъмини амнияти ғизоӣ мисли пешина дар меҳвари ҳамаи тадбирҳо ва нақшаву барномаҳои таҳиянамудаи амалишавандаи ҳукуматамон қарор доштанд.

Дар натиҷаи ҳамин таъсири манфии бухрони ҷаҳонии молиявӣ иқтисодӣ, ки то соли 2010 дар аксари мамлакиҳои олам доман паҳн карда, ба ҳаёти иқтисодӣ иҷтимоӣ латмаи шадид ворид сохта буд, дар кишвари мо то ҳақде пешгирӣ гардид ва бо вучуди бухрон афзоиши маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ нигоҳ дошта шуда, давлат уҳдадорҳои иҷтимоии нисбати шаҳрвандон ба зимма гирифтаашро муваффақона ба ҷо меовард.

Соли 2010 қисми хароҷоти бучети давлатӣ нахустин маротиба ба бучети иҷтимоӣ ва бучети рушд ҷудо карда шуд. Болорафтани имконоти иқтисодии давлат барои рушд, бешубҳа, падидаи некест, ки аз самарабахшии сиёсати иқтисодӣ башорат медиҳад.

Татбиқи Стратегияи миллии рушд, ки давраи то соли 2015ро дар бар мегирад, заминаҳоро барои пешрафти устувори иқтисоди милли таҳким бахшиданд. Тараққиёти устувори макроиқтисодӣ, тақмили низоми идораи давлатӣ, рушди соҳаҳои воқеии иқтисодиёт, танзим ва навсозии тавлидот, таҳкими иқтидорҳои содиротии кишвар, беҳбуди фазои сармоягузорӣ, рушди бахши хусусӣ ва махсусан, соҳибкории хурду миёна, тақвияти нерӯи инсонӣ, рушди бозори меҳнат ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, аз ҷумлаи бахшҳои мебошанд, ки дар доираи стратегияи мазкур ва ислоҳоти иқтисодӣ самтҳои фаъолияти Ҳукумати мамлакатро муайян намуданд.

Дар натиҷаи суръати афзоиши маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ, ки дар давраи бухрони ҷаҳонии

молиявӣ иқтисодӣ то андозае суст шуда буд, барқарор гардид ва соли 2013, масалан, 7,4 ва соли 2014 6,7 дарсадро ташкил дод. Даромадҳои пули аҳоли соли 2013 16,5 ва ҳаҷми маош 20 дарсад афзоиш ёфтанд. Болоравии маош соли 2014 - 12-дарсад буд.

Торафт боло бурдани иқтисодии содиротии кишвар, коркарди ниҳоеи ашёи хоми ватанӣ, истеҳсоли маҳсулоти ба рақобат тобовар, муҳайё намудани ҷойҳои нави корӣ, амалӣ сохтани ҳадафҳои иҷтимоии давлат ва баланд бардоштани сатҳи зиндагии аҳоли заминаҳоро барои рушди устувори иқтисодӣ таҳким бахшиданд.

Аз он ҷумла, дар саноат ба содирот, ба пуркунии ҷои воридот равона сохтани раванди тавлиди маҳсулот ва бо ҳамин тағйир додани таркиби содирот, дасткашдан аз амалияи содироти ашёи хом ва то ба маҳсулоти ниҳой расондани коркарди он дар дохили мамлакат, ба вучуд овардани низоми умумидавлатии дастгирии содирот ва бо ин мақсад таҳсис додани қарзҳои имтиёзнок самтҳои афзалиятнок рушд қарор гирифтанд. Номгӯи маҳсулоти саноатии ватанӣ дар бозори дохилӣ васеътар шуд. Давоми солҳои 2012 - 2013 324 ва соли 2014 150 корхонаи нави хурду миёна, бо ҳазорон ҷойи кор ба фаъолият пардохтанд.

Дар доираи татбиқи барномаҳои давлатии рушди саноати сабук барои солҳои 2006 - 2015, коркарди пурраи нахи пахта барои давраи то соли 2015, рушди коркарди маҳсулоти кишоварзӣ барои солҳои 2007-2015 як силсила иқдомҳои мушаххас ба миён омаданд. Баробари ин, имкониятҳои рушд дар соҳаҳои истихроҷу коркарди маъдан, аз ҷумла оҳан, азхудкунии захираҳои табиӣи кишвар, саноати металлургияи ранга, саноати сабук, истеҳсоли хӯрокворӣ, мошинсозӣ ва бахшҳои дигар мавриди омӯзишу истифода қарор доранд. Саноати масолеҳи бинокорӣ, истеҳсоли семент дар мамлакат бо суръат пеш мераванд.

Ҳамаи ин пешрафтҳо дар давраи сипаришуда ва ҳамчунин, заминаҳое, ки барои оянда гузошта шудаанд, имконият доданд, то мо акнун дар бораи аз

як кишвари аграрию саноатӣ ба кишвари саноатӣю аграрӣ мубаддал сохтани Тоҷикистони азизамон сухан ба миён оварем. Яъне аз рушди саноату энергетика барномаҳои иқтисодии давлати мо мақоми торафт баландтарро касб карда, ин соҳаҳо дар Тоҷикистони фардо афзалиятро соҳиб хоҳанд шуд. Мавзӯи мазкурро нахустин бор Президенти мамлакат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҳангоми ироаи Паёми соли гузашташон ба Маҷлиси Олӣ матраҳ намуданд.

**ҲАДАФҲОИ СТРАТЕГӢ:
ИҚДОМОТИ НАВ ДАР
ТАҲКИМИ ЗАМИНАҲО**

Чун дар бораи саноат ҳарф задем, бамаврид аст, ки акнун дастовардҳои Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистонро дар рушди энергетика мухтасар ёдовар шавем. Зеро саноат ва умуман, ягон соҳаи ҳаёти имрӯза бе энергетика пеш намеравад. Ба ҳамин хотир аст, ки таъмини истиқлолияти энергетикӣ яъне аз ҳадафҳои стратегияи давлатамон шуморида мешавад.

Бояд гуфт, ки давраи гузашта дар ин бобат ҳам дигаргунӣҳо хеле зиёд буданд. Аз ҳама муҳим он аст, ки дар ин миён нерӯҳои барқии обии "Сангтӯда-2" дар дарёи Вахш ва навбати аввали маркази барқу гармидиҳии "Душанбе-2" мавриди истифода қарор гирифтанд. Вазифаи навбатӣ бунёди навбати дуюм ва то 400 мегаватт расондани иқтидори маркази зикршуда аст. Ҳоло корҳо дар ин самт идома доранд. Манбаъҳои нави энергетикӣ имкон доданд, ки истеҳсоли нерӯи барқ дар кишвар афзоиш пайдо бикунанд.

Вобаста ба ҳалли мушкилоти энергетикӣ ва оянда ба яке аз мамлакатҳои содиркунандаи энергияи барқӣ арзон табдил додани Тоҷикистон дар кишвар лоиҳаҳои зиёде доир ба бунёду нерӯгоҳҳои барқии обӣ, кашидани хатҳои нави интиқоли он мавриди татбиқ қарор гирифтаанд ва ё қисмеашон ҳоло татбиқ шуда истодаанд. Ҳамзамон, ҷиҳати коҳиш додани талафот ва инчунин кам кардани масрафи он тавассути истифодаи технологияҳои нави сарфакунондаи нерӯ табдирҳо андешида мешавад.

Соли 2010 дар доираи бар-

номаҳои давлатии сармоягузорӣ 12 лоиҳаи энергетикӣ мавриди татбиқ қарор дошт, ки ҷалби маблағи умумӣ қариб 3 миллиард сомониро дар бар мегирифт. Дар доираи консепсияи рушди энергетикаи Тоҷикистон маблағгузории пайвастаи соҳа ба роҳ монда шуда, соли 2011 бо ин мақсад 1,8 миллиард сомонӣ ҷудо гардидааст. Ба хотири рафъи танқисии нерӯи барқ ва таъмини мунтазами аҳоли бо он дар маҳаллаҳои дурдасти кӯҳистон давоми солҳои истиқлолият, то охири соли 2013, 310-нерӯгоҳи хурди обӣ бо иқтидори умумии 29 ҳазор кВт сохта, ба истифода дода шудааст ва мутобиқи барномаи махсуси марбути ин соҳа барои солҳои 2009 - 2020 бунёди боз 190 нерӯгоҳи хурди барқии дигар дар назар дошта шуда, сохтмони 10-тои он ҳоло давом дорад.

Дар айни ҳол лоиҳаи сохтмони нерӯгоҳи азими барқии обии Роғун баъди омӯзиши тӯлонӣ аз ҷониби таххисгарони Бонки ҷаҳонӣ баҳои мусбат гирифт ва кор дар ин ҷо суръат гирифта истодааст. Ҷиҳати кашидани хати баландшиддати барқии "КАСА-1000" аз Тоҷикистону Қирғизистон ба Афғонистону Покистон барои содироти нерӯи барқии изофии кишварҳои номбурда созишномаи байналмилалӣ ба имзо расида, татбиқи лоиҳаи мазкур соли равон оғоз мешавад. Ин имкон медиҳад, ки мо барқии барзиёди фасли тоби-стонамонро ба фурӯш гузошта, воридоти маблағро ба буча афзунтар гардонем.

Баробари ин дар панҷ соли гузашта тадбирҳои ҷиҳати мавриди истифода қарор додани манбаъҳои дигари энергия, аз қабили ангишт ва нафту газ, рӯ овардан ба манбаъҳои алтернативии он - офтобу бод ва пасмондаҳои биологӣ, бунёди зербинои "Иқтисоди сабз"-и аз ҷиҳати экологӣ безарар идома доштанд. Ҳоло чандин сол аст, ки дар 87 кони ояндадори нафту газ қаламрави ҷумҳурӣ 21 ширкати ватанию хориҷӣ ба корҳои ҷустуҷӯю иктишофӣ машғуланд, ки ширкатҳои азими байналмилалӣ "Тотал", "Газпром", "Тетус-Петролиум" ва ширкати миллии нафту газ Чин аз ҳамон ҷумлаанд. Тавачҷуҳи ин ширкатҳои овозадори ҷаҳонӣ ба захираҳои та-

биӣи Тоҷикистон башорат медиҳад, ки моро дар соҳаи нафту газ низ ояндаи умедбахше интизор аст.

Яке аз ҳадафҳои дигари стратегияи давлатамон, ки Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон давраи сипаришуда дар роҳи он талош варзид, раҳой аз бунбасти коммуникатсионӣ мебошад. Роҳҳо на фақат пайвандгарони шаҳру минтақаҳо, сарҳадҳои миллатҳо мебошанд, балки онҳо ҷойҳои нави корӣ, воридоти сармоя, марказҳои нақлиётию логистикии хизматрасониҳои байналмилалӣ, пардохтҳои транзитӣ ба бучет, фаровонии арзони бозорҳо низ застанд.

Аз ҳамин лиҳоз, ба имзо расидани қарордод ва оғози корҳо доир ба бунёди роҳи оҳани байналмилалӣи Тоҷикистон-Афғонистон-Туркменистон, идомаи корҳо дар хати роҳи оҳани Ваҳдат-Ёвон-Қўрғонтеппа, роҳҳои мошингарди байналмилалӣи Душанбе -Қўлоб- Хоруғ - Кулма, Душанбе - Турсунзода, Айний - Панҷакент, Восеъ - Ховалинг ҳамасола мавриди тавачҷуҳи хоси Ҳукумати мамлакат буданд. Дар ин давра нақбҳои Чормағзак ва Шаҳристон сохтаи мавриди баҳрабардорӣ қарор гирифтанд. Танҳо соли 2011 доир ба ҳалли мушкилоти нақлиётӣ татбиқи се лоиҳаи нави шурӯъ шудааст.

Ҳоло 46 дарсади аҳолии мамлакат дар соҳаи кишоварзӣ кор мекунад, соҳа 21 дарсади маҷмӯи маҳсулоти дохилиро медиҳад. Бинобар ҳамин, ҳолати кор дар бахши кишоварзӣ ба рушди босуботи иқтисодӣ таъсири калон дорад. Гузашта аз ин, таъмини амнияти ғизоӣ севумин ҳадафи стратегияи давлатамон аст, ки мо ба ин нуқтаи мурод торафт наздиктар мешавему тадбирҳои андешидаи ҳукуматамон, ки дар қатори дигар масъалаҳои барномавии Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон пешбинӣ гардида буданд, ба амалисозии мақсади мазкур равона гардидаанд.

Идомаи ислоҳот, таҷдиди хоҷагӣҳои кишоварзӣ, дастгирии давлатии соҳа, таҷдиди инфраструктураи хоҷагӣҳо, тавассути ворид намудани технологияҳои ҳозиразамони парваришу нигоҳубини зироатҳо афзун намудани маҳсулот, пешниҳоди қарзҳои имтиёзноки давлатӣ ва аз ҷиҳати молиявӣ мусоидат кардан ба рушди хоҷагӣҳои деҳқонӣ номгӯи нопурраи иқдомҳои ҳастанд, ки дар давраи номбурда аз ҷониби ҳукумати мамлакат рӯи кор гирифта шудаанд.

Ҳамчунин ба масъалаҳои обёрию азхудкунии заминҳои нав, бозгардондани заминҳои бекорхобида ба истеҳсолоти кишоварзӣ, таҳияи барномаи дарозмуддати давлатии марбути соҳаи мазкур бо ҷалби манбаъҳои гуногуни сармоягузорӣ, истифодаи самараноки замин ва тавсеа бахшидани майдони кишти тирамоҳӣ, таъмини рушди устувори соҳаи пахтакорӣ, ривҷи боғдорию ангурпарварӣ, тақвияти ҷанбаи содиротии тавлиди маҳсулоти кишоварзӣ ва коркарди он дар дохили кишвар тавачҷуҳи бештар зоҳир мегардид. Дар соҳа соли 2011- 2014 лоиҳаҳои сармоягузории давлатӣ мавриди татбиқ қарор доштанд.

(Давом дорад)



ФАРҲАНГИ МИЛЛИРО

АРҶ ГУЗОРЕМ



замон бо таъкиди зарурати
ди кинои тоҷик, кам будани
мҳое зикр гардид, ки "гуза
имрӯзо воқеъбинона ин
намоянд, масъалаҳои му



**Низом Қосим пури Ҷаҳонгир, номзад ба вакилии Маҷлиси
намоёндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз Ҳизби
Халқии Демократии Тоҷикистон (аз рӯйхати ягонаи
умумиҷумҳуриявӣ)**

"Фарҳанг ҷавҳари ҳастии миллат аст" - дар ин суҳанони соддаву заминӣ ва амику самими Ҷаноби Олӣ, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон асли муносибати миллату сиёсати давлату омид ба фарҳанг равшану барҷаста таҷассум ёфтааст.

Дар солҳои душвортарини даврони Истиқлолият ҳам давлат фарҳанги миллиро доимо дар мадди назар дошт ва барои рушду тавсеаи он чораҳои муассири мушаххас меандешид. Бо як таваҷҷуҳ ба бучети ҷумҳурӣ дар солҳои охир дидан мумкин аст, ки маблағгузориҳои соҳаи фарҳанг пайваста меафзояд. Аз бучети имсола, ки 15,3 миллиард сомони ро ташкил медиҳад, 8 миллиард, яъне аз ним зиёдаш барои соҳаҳои иҷтимоӣ ҷудо шудааст ва дар ин рақам фарҳанг ҳиссаи назаррас дорад.

Мавриди зикр аст, ки давлат ба вазъи иҷтимоии аҳли фарҳанг таваҷҷуҳи пайваستا зоҳир мекунад. Тибқи пешниҳоди Сарвари давлат имсол 20% зиёд гардидани маоши кормандони соҳа ва ба ин мақсад ҷудо шудани қариб 8 миллион сомонӣ мисоли тозаи ин аст.

Чунон ки дар Паёми Президенти кишвар ба Маҷлиси Олӣ омадааст, "Хукумат дар муддати даҳ соли охир танҳо барои таъмиру таҷдиди ёдгориҳои таърихӣ қариб се миллиард сомонӣ равона карда, аксари осорхонаҳо, қасру марказҳои фарҳангӣ, қалъаву шаҳрҳои бостонӣ, мақбараҳои шахсиятҳои таърихиву ирфонӣ ва дигар мероси моддӣ-ва маънавияи халқамонро азнавсозӣ намуд".

Дар ин маврид метавон аз

бунёди бузургтарин махзанҳои фарҳангии мамлакат - Китобхонаи миллии ва Осорхонаи миллии ёдовар шуд, ки дар зоти худ камназиранд. Дар ин радиф қариб сад китобхонаи вилоятӣ ва шаҳриву ноҳиявӣ, ҳазорон китобхонаҳои соҳавӣ, донишгоҳию мактабӣ аз шарофати тавачҷуҳи пайвастаи давлат барқову барқарору фаъоланд ва дар тарбияи маънавии қишрҳои гуногуни ҷомеа, бахусус ҷавонону наврасон, саҳми сазовор доранд.

Ҳамзамон бо таъмиру тар-
мими китобхонаҳои мавҷуда ва
бунёди китобхонаҳои нав сол то
сол таваҷҷуҳ ба ғанитар карда-
ни хазинаи онҳо меафзояд. Бо
ин мақсад ҳар сол аз фонди за-
хиравии Президенти мамлакат
барои чопи асарҳои адабони
муосир маблағи зарури ҷудо
шуда, тавассути барномаву
маблағгузори дигари давлатӣ
чопи силсилаи осори оламшуму-
ли адабиёти классикиамон
ибрат аз панҷоҳ ҷилд амалӣ
гашта истодааст. Ҳар сол аса-
рҳои зиёди таъриху фарҳанга-
мон низ харидориву барқарор
ва тавассути осорхонаву намо-
ишгоҳҳо ба аҳли ҷомеа манзур
мешаванд.

Давлат ба тамоми воситаҳои фарҳангии ташаққули инсонӣ комил ва шахрвандӣ соҳибфитхору масъулиятшинос тавачҷуҳ зоҳир мекунад. Дар соҳаҳои охир таъмиру тармими аксари театрҳои кишвар сурат ғарифт, сохтмони биноҳои замонавӣ аз ҳар ҷиҳат барои ғарзҳои эҷодӣ мусоидати Театри миллии Тоҷикистон идома дорад.

Давлати соҳибистиқлоли Тоҷикистон муоҳидаи байналмилалиро дар бораи ҳифзу рушди

сарватҳои ғайримоддӣ фарҳангӣ ба тасвиб расондааст ва ба нигоҳ доштани инкишоф додани ҷашну маросим, расму оин, ҳунари ҳазоронсолаи миллат диққати зиёд медиҳад. Гиромидошти ҳарсолаи Ҷалқасарову шашмақомҳои ва таҷлили ҷашнҳои бузургони адабиёту санъат зухуроти равшани ин аст. Бо пешниҳоди Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби комиссияи фарҳангии Созмони Милали Муттаҳид ба сифати иди байналмилалӣ пазируфта шудани Наврӯзро, ки ҳадафаш пайванди ҷовидонаи Инсону Табиат ва ваҳдати саодати аҳли башар аст, метавон тантанаву фарҳангии ҳазоронсолаи миллимон до-
нист.

Дар панҷ соли гузашта вакилони Маҷлиси намояндагон аз Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон, вобаста ба зарурати воқеӣ, ба бисёр қонунҳои амалӣкунандаи соҳа, аз ҷумла Қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи фарҳанг", "Дар бораи фаъолияти китобдорӣ", "Дар бораи ҳифз ва истифодаи объектиҳои мероси таърихӣи фарҳангӣ", "Дар бораи хунарҳои бадеии халқӣ", "Дар бораи берунбаровардан ва ворид кардани сарватҳои таърихӣи фарҳангӣ" тағйироту иловаҳои дахлдор ворид карда, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи осорхонаҳо ва фонди осорхонаҳо"-ро дар таҳрири нав манзур намуданд. Ин кор дар оянда ҳам идома меёбад ва, бешубҳа, ба рушди бештаре заминҳои бахшҳои гуногуни фарҳанги халқамон мусоидат мекунад.

Тибқи бахши фарҳанги барномаи хеш дар интиҳоботи имсола ба Маҷлиси намояндагон

ва маҷлисиҳои маҳаллии вакило-
ни халқ Ҳизби Халқии Демократи-
и Тоҷикистон дар оянда низ
барои татбиқи барномаи фарҳан-
гии раҳбарияти олии кишвар
ки яке аз самтҳои афзалиятно-
ки сиёсати давлат эълон шуда-
аст, ҷидду ҳаҳд менамояд. Дар
ин кор ба суннатҳои шарифи ни-
ёгон ва арзишҳои волои фарҳан-
гии гузаштагонии пурифтихор
таъя мекунад, то ки мардуми
фарҳангпарваромон бештар
дар мавқеи инсондӯстӣ, ватан-
парварӣ, ваҳдат бунёдкорӣ ус-
тувору барқарор бошад ва гаро-
иши гуруҳҳои алоҳидаи ҷомеа,
бахусус ҷавонони ноогоҳ ба фар-
ҳангу тафаккури бегона қоҳиш
биёбад. Дар айни замон прин-
сипи таҳаммулгароӣ ба ақида-
ву эътиқодҳои гуногуни фарҳан-
гӣ асоси муносибати Ҳизби
Халқии Демократи Тоҷикис-
тонро ташкил медиҳад ва фар-
ҳанги ҷавму миллатҳои дигар
мавриди эҳтироми самимӣ хо-
ҳанд буд.

Хизби Халқии Демократии Тоҷикистон, ҳамзамон бо дастгириву истифодаи дастовардҳои фарҳангҳои инсондӯстонаву пешқадами дигар, афзалияти баҳрабардорӣ аз фарҳанги волои миллиро рушд хоҳад дод ва бо нашру ташвиқи осори гаронбаҳою ҷовидонаи ниёгон, бузургдошти ҳаёту эҷоди шахсиятҳои бузурги фарҳангамон ва таблиғи қашну маросимҳои бузурги инсондӯстона, аз ҷумла Иди ҳазоронсолаву ҳамешачавони Наврӯз, пояҳои маънавиёту ахлоқи ҳамидаи миллиро мустақамтар хоҳад кард.

Дар Паёми Ҷаноби Олӣ,
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон
ба Маҷлиси Олии мамлакат ҳам-

замон бо таъкиди зарурати рушди кинои тоҷик, кам будани филмҳои зикр гардид, ки "гузаштаву имрӯзро воқеъбинона инъикос намоянд, масъалаҳои муҳими ҳаёти ҷомеаро тасвир созанд ва ахлоқи ҳамидаву анъанаҳои неки халқамонро тарғиб кунанд".

Аз ин рӯ, яке аз вазифаҳои муҳими вакилони даввати панҷуми Маҷлиси намояндагон аз Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон зимни таҳкими минбаъдаи қонунгузории соҳаи фарҳанг ба вуҷуд овардани заминаи ҳуқуқии рушди кинои тоҷик ҳоҳад буд, то ки ин санъати муҳими ба миллионҳо нафар дастрасу қарин ғояҳои воқоии миллӣ - зебоипарастиву инсондӯстӣ, ватанпарварию ифтихори миллиро тарғиб карда, ба як воситаи муқтадирӣ муаррифии халқу Ватанамон ва сиёсати созиандаи бунёдкоронаи давлат таъдил биёбад.

Бахши фарҳанги барномаи пешазинтихоботии Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон заминиву воқеӣ ва комилан иҷрошаванда буда, бунёди ин фрасохтори соҳа, таъмини он бо таҷҳизоту воситаҳои замонавӣ ва кадрҳои баландихтисосу масъулиятшинос ва дар ин замина тарғибу таъшиқи арзишҳои ҷовидонаи фарҳангиро дар назар дорад ва ҳадафаш таҳкими давлатдорӣ миллий, рушди суботу амният ва пойдоҳии ваҳдати саодатовари халқи Тоҷикистон аст. Бигзор, на танҳо имсол, ки аз ҷониби Сарвари давлатамон Соли оила эълон шудааст, балки ҳамаша маънавиётӣ ҳазоронсолаи тоҷик, фарҳанги волои хонадориву ватанпарварӣ, ваҳдату муҳаббат ва инсондӯстиву эҳтироми ҳамдигар ҷузъи зиндагии ҳаррӯзаи мардумамон бошад ва ҳар якашонро ба орзуву нијатҳои неки созандашон бирасонад.

Умедворем, ки Барномаи Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон аз ҷониби интихобкунандагон муҳтарам дастгирӣ меёбад ва баҳри амалӣ намудани шиори ин ҳизби бунёдкор - "Барои ваҳдати миллий, сулҳу оромӣ, суботи сиёсӣ, созандагиву ободонӣ, рушди устувори иқтисодӣ ва зиндагии шоистаи мардум!" хидмат мекунад.

Хаёти хизб

ВОХҶҲҲИ НОМЗАДҶО БО ИНТИХОБКУНАНДАГОН ДАР ХИСОР

Дар ноҳияи Ҳисор воҳӯрии номзадҳо ба вакилии Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо интихобкунандагон баргузор гардид. Ба воҳӯӣ узви комиссияи интихоботӣ аз ҳавзаи Ҳисор-7 С. Одинаев ҳусни ифтиҳо бахшида, ҳозиринро бо шарҳи ҳоли номзадҳо шинос кард.

Сипас Раҷабмоҳ Бадриддинава, номзади ҲХДТ аз ҳавзаи

ягонаи умумичумхуриявӣ баъзе пахлӯҳои барномаи пешазинтихоботии худро ба интихобкунандагон шарҳ дод. Ҳамзамон А.Содиқов, шахси ваколатдори номзад, Аҳмадрафиқ Ҳомидов, мудири шуъбаи муносибатҳои байналмилалӣ ва робита бо ташкилотҳои ҷамъиятии Дастгоҳи КИМ ҲХДТ, Г.Додоева, номзад аз ҲХДТ ба вакилии маҷлиси маҳалӣ вакилони халқи ноҳияи Хисор,

М.Шарипов, раиси КИ ҲХДТ дар ноҳияи Ҳисор дар робита ба маъракаи сиёсии дар пешистода иб-рози андеша намуданд. Зикр шуд, ки дар Барномаи пешазинтиҳоб-тии Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон муҳимтарин самтҳои рушди мамлакат дар солҳои 2015-2020 инъикос шудаанд. Барои ноил шудан ба ҳадафҳои муай-яншуда, ки аз сиёсати хирадман-донаи Раиси ҲХДТ, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон бармеояд, тамоми нерӯи хешро равона месозем ва дар интиҳоб аз намоёндагони ҲХДТ ҷонибдорӣ мекунем.

"MX"

ОИЛАИ СОЛИМ - ЧАМЪИЯТИ СОЛИМ

Дар шаҳри Қўрғонтеппа зери унвони "Оилаи солим - ҷамъияти солим" дар асоси нақшаи ҷорабиниҳои Кумитаи иҷроияи ҲХДТ дар шаҳр мизи мудаввар ба иштироки сардорони ғуруҳи таблиғоти "Фарҳанги ҷисбӣ" С.Қосимова, раиси Кумитаи иҷроияи ҲХДТ дар шаҳри Қўрғонтеппа Т.Наҷидуллоев, аъзои ғуруҳи таблиғоти доимоамалкунанда аз ҳисоби собиқадорони меҳнат, занон, ҷавонон, раисони маҳаллаҳо, эҷомхатибон баргузор гашт.

Дар чорабинӣ 5 масъалаи муҳими ҳалталаби ҷомеа, ки аз Паёми наватбии Президенти кишвар ба Маҷлиси Олии ҷумҳурӣ бармеоянд, аз он ҷумла масъалаҳои пешгирии ҷудошавии оилаҳо, оила аз нигоҳи Исломи, оқибатҳои никоҳи ҳешутаборӣ, сатҳи маърифатнокии занон дар боби оиладорӣ ва пешгирии хароҷоти зиёдатӣ аз тарафи занон муҳокима гардиданд.

"MX"

ДИЛШОД НАЗАРОВ,
варзишгар:



- Барои ман ҳамчун шаҳр-
ванди кишвар тинҷиву амонӣ
дар Тоҷикистони мо нақши му-
ҳим дорад. Агар дар мамлакат
суботи ҷомеа ҳукмфармо бошад,
тамоми соҳаҳо рушд хоҳанд
кард. Ба ҳайси варзишгари касбӣ
иброз мебарам, ки соҳаи варзиш,
солиёни ахир дар кишвари мо
дар ҳоли рушд қарор дорад- сох-
тани садҳо иншооти варзишӣ ва
иштироки муваффақонаи вар-
зишгарони ватанӣ дар мусо-
биқаҳои бонуфузи сатҳи ҷаҳонӣ
баёнгарии ин гуфтаҳоианд. Ҷамаи
ин пешравиҳо бо ҲХДТ алоқа-
манд ҳастанд, чун ин ҳизб имрӯз
пешбарандаи ҷомеаи мост.

САЙФУЛЛО САФАРОВ,
муовини директори Маркази
тадқиқоти стратегии назди
Президенти ҚТ:

Барои он ки ҳизби муҳофизат-
гари манфиатҳои миллист. Ҳиз-
бест, ки дар ҳақиқат мардумӣ буда,
аз идеологияи бегона орист. Тайи
он солҳое, ки ҲХДТ дар кишвар
мақоми ҳизби пешбарро дорад,



дар Ватани азизи мо сулҳу субот
таҳким ёфт, ба эҳёи анъанаҳои
фарҳангии миллий нафаси тоза
бахшида шуд ва пешрафти тамо-
ми соҳаҳои муҳталифи кишвар ба
номи ин ҳизб марбут аст. Ин
ҳизби созанда, бунёдкор ва ваҳда-
товар буда, сарвари онро Қаҳра-
мони Тоҷикистон, фарзанди фар-
зонаи миллат, Президенти кишвар
Эмомалӣ Раҳмон ба дӯш дорад.

ИБОДУЛЛО МАШРАБОВ,
Ҳунарпешаи Халқии
Тоҷикистон,
директори Театри
давлатии академӣ-драмавии
ба номи Лоҳутӣ:

- Ба фикри мо, аксари кулли
хунармандон бе шакку шубҳа,
дар интиҳоботи вакилони Маҷли-
си Намояндагони Маҷлиси Олӣ
ва маҷлисҳои вакилони вилоятӣ
шаҳру навоҳӣ ба ҷонибдорӣ

ЧАРО БА ҲХДТ ОВОЗ МЕДИҲАМ?

Ҳизби Халқии Демократии Тоҷи-
кистон раъӣ медиҳанд. Зеро ки
ҳар комёбию муваффақияте, ки
дар ҷумҳурӣ ба даст омадааст, аз
Барномаи амалӣ ва саъю талош-
и ин ҳизби созанда ва бунёдкор
маншаъ мегирад. Агар ба ёд овар-
ем, солҳои даргириҳои ҷанги
шаҳрвандӣ дар Тоҷикистон баро-
бари тамоми сокинони ҷумҳурӣ
вазъияти аҳли санъат низ хеле
душвор гашта буд. Ҳатто пас аз
парокандашавии ҳукумати
шӯравӣ дар баъзе давлатҳои
ҳамсоя расман эълон намуданд,



ки театр "чун санъати бегона" ба
мо лозим нест. Вале пас аз барқ-
арор шудани сохти конституцис-
онӣ нерӯҳои некхоҳи ҷомеа дар
атрофи Президенти кишвар муҳ-
тарам Эмомалӣ Раҳмон сарҷамъ
шуда, натавон ба фазои осудаи
сиёсӣ иқтисодӣ муваффақ шуд-
данд, балки барои рушди хунар,
санъати театри низ мусоидат на-
муданд. Ва хунари асил ҳам дар
осоишу пешрафти кишвар ташак-
кули хувияти миллий, рушди маф-
кураи миллий саҳми худро гузошт.
Ва хушбахтона, имрӯз чароғи те-
атр ҳамчун минбари ормонҳои
мардум ҳамеша фурузон аст,
мардум бо хотири осуда ворида
он мешаванд. Нақшаҳои Сарва-
ри давлат ва Раиси ҲХДТ муҳта-
рам Эмомалӣ Раҳмон дар хусу-
си ояндаи санъат низ хеле хуш-
бин аст: пас аз бунёди шоҳко-
риҳои азими фарҳангӣ - Китобхо-
на ва Осорхонаи миллий имрӯзҳо
сохтмони бинои Театри миллий
оғоз шуда, авҷ мегирад. Ин ҳама
нишони он аст, ки ояндаи санъа-
ти театри тоҷик боз ҳам беҳтар
мегардад.

ТАҶОЙМУРОД РОЗИҚОВ,
Ҳунарпешаи Мардумии
Тоҷикистон:

-Дар интиҳоботи парламонӣ
ман, албатта, ба ҷонибдорӣ
Ҳизби Халқии Демократии Тоҷи-
кистон овоз медиҳам. Зеро ки ҳар
як беҳбудию ободие, ки дар То-
ҷикистони азизи мо дар бист соли
охир ба вуҷуд омадааст, аз та-
шаббухҳои ҳамин ҳизб маншаъ
мегирад. Бубинед, вақте ки бар
асари озодбаёнӣ бисёрҳизбӣ,
ки охири солҳои 80-ум эълон
гашта буд, чандин сомонҳои
ҷамъиятӣ ба вуҷуд омада, ҷумҳу-



урии орому осудаи моро ба вар-
таи ҷанг кашида, қариб ба ҳало-
кат расонда буданд. Ва оқибат,
бо саъю талошҳои беандозаи
Ҳизби Халқии Демократии Тоҷи-
кистон ва махсусан, Сарвари он,
Президенти Тоҷикистон оқибат-
ҳои он мусибат бартараф карда
шуданд. Ва имрӯз роҳи ояндаи
мо ва фарзандони мо равшан
буда, сол то сол беҳшавии рӯзго-
ри мардумро эҳсос мекунем. Пас
аз он, ки нерӯҳои бадхоҳ ҷумҳу-
рии азизи моро ба он гирдобӣ
бало дучор карданд, на танҳо аз
заводу коргоҳҳои бузург, балки
ҳатто аз тиб, маориф ва макоти-
би олӣ ҳам бисёр мутахассисон
ҷумҳурии моро тарк намуданд ва
аз солҳои 90-ум баробари хунар-
намоӣ дар театр, инчунин дар До-
нишкадаи давлатии санъати То-
ҷикистон ба таълими хунарман-
дони оянда машғул шудам. Бо-
вар кунед, донишҷӯи имрӯза аз
ҳамсолони 15-20 сол пешинаи
худ ба кулӣ фарқ мекунанд: ди-
гаргуниҳои азими сиёсӣ иқтисо-
дӣ фарҳангии кишвар ба он му-
соидат намудаанд, ки онҳо пеш
аз ҳама, рӯҳан осудаанд, аз ли-
ҳози иқтисодӣ оилаҳои тинҷ-
анд, сару либосашон мувофиқ,
саломатиашон беҳтар ва барои
мо, омӯзгорон, муҳимтар аз он,
донишу фаҳмиши хубдоранд. Ин
ҳама шаҳодати он аст, ки сиёса-
ти пешгирифти давлат зимни
барномаи амалии Ҳизби Халқии
Демократии Тоҷикистон рӯзгори
мардуми шарифи мо тинҷу обод
шуда, маорифи халқи мо рушду
такомул ёфтааст ва оянда боз
ҳам беҳтар хоҳад шуд.

АБДУЛҲАМИД САМАДОВ,
Нависандаи Халқии
Тоҷикистон:



- Чун ормонҳои милливу дав-
латиро таҷассум месозад. Баҳри
пешрафту осудагии миллату
кишвар талош варзида, барои
ояндаи неки Тоҷикистони азизи
мо кӯшишҳо ба ҳарч медиҳад.

МИНОИ ОЛАМОРО,
овозхон, донишҷӯи
Консерваторияи миллии
Тоҷикистон ба номи
Т.Сатторов:

- Ман бе ягон шакку шубҳа
раъӣи худро ба ҷонибдорӣ
Ҳизби Халқии Демократии То-
ҷикистон медиҳам. Мақоли ру-
сии машҳуре буд: "Нон бошад,
суруд ҳам мешавад". Вақте
кӯдак будам, дар кӯчаҳои мо
мардони ҳарбиш ва силоҳдор
зиёд рафтуомад мекарданд,
ҳар вақт овозаи куштор, ё са-
дои даҳшатноки тирро мешуни-



дем, кӯдаконро бо деу ачина
не, бо ҷангиёни силоҳдор ме-
тарсонданд. Он ҷанҷолу муси-
бат ягон касро ором намегу-
зошт. Нағз дар ёдам ҳаст, ки
вақте ду мӯйсафеди усто таъ-
мири хонаи моро анҷом дода,
волидонам ба онҳо ҳаққи кора-
шонро доданд, онро нагирифта,
хоҳиш карданд, ки танҳо
"маршрутка-пулӣ" диҳанд, ме-
шавад. Зеро ки дар роҳ дузду
роҳзан зиёд аст ва то хона тинҷ
рафтан ба гумон аст. Ҳазорон
шукр, ки пас аз чанд муддат на
танҳо тинҷӣ шуд, балки рӯзго-
ри мардум обод шуд. Ҳоло хоҳ
шаб, хоҳ рӯз ҷавонону калонсо-
лон бемалол дар шаҳр рафту-
омад мекунанд, дар концерту
дигар чорабиниҳои фарҳангӣ
фаъолона иштирок намуда, аз
муҳаббати инсонӣ месароянд.
Бале, "нон бошад ва тинҷию
амонӣ бошад, суруд мусиқии
хушу форам мешавад". Шодам,
ки ҳамсолони ман ба шарофа-
ти роҳбарии хирадмандонаи ин
ҳизби воқеан халқӣ имрӯз соҳи-
би нони меҳнатии худ ҳастанд,
тинҷу осудаанд ва мо, аҳли
хунарро ба саҳна меҳонанд.
Хушбахтона, ман ҳам аз кӯдакӣ
дар ҳайати ансамбли овозадо-
ри "Падида" дар концертҳои
расмӣ иштирок мекардам ва
шоҳиди он ҳастам, ки Сарвари
давлати мо ва ҳамзамон Раи-
си Ҳизби Халқии Тоҷикистон
муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо

вучуди серкорӣ ҷангоми қабули
барномаҳои нави концертҳо
шахсан иштирок намуда, барои
беҳбудӣ ва рушди минбаъдаи
хунар маслиҳатҳои нек меди-
ҳанд, ҳамеша ҷавонони эҷод-
корро дастгирӣ мекунанд ва
ғамхории падарона зоҳир мена-
моянд. Ҷамаи ин мо, ҷавонон,
шахсан ҳудӣ маро ба илҳом ме-
орад. Ва меҳодам бо ин сатри
суруди "Эй ёр", ки дар байни
ҷавонон маъруфият дорад, биг-
ӯям: "Ҳизби Халқии Демократии
Тоҷикистон, Мино туро дӯст ме-
дорад!"

ИЗЗАТ ШАРИФӣ,
хунарманд:



- Ҳизби Халқии Демократии
Тоҷикистон дар ҳақиқат ҳизби
созанда буда, дар ҳама муш-
киҳои ҷомеа ҳамроҳи мост. Ин-
чунин Роҳбарии ин ҳизбро Пре-
зиденти мамлакат муҳтарам
Эмомалӣ Раҳмон ба уҳда до-
ранд ва мо ҷавонону хунарман-
дон ҳамеша бо дили пур дар
атрофи ин шахсияти бузург мут-
таҳиду сарҷамъ шуда, баҳри
пайдории сулҳу ваҳдат кӯшиш
хоҳем кард.

МУЗАФФАР ШОМАҲМАДОВ,
сокини ноҳияи Панҷ:

- Ба ҳамагон маълум аст, ки
ҲХДТ зодаи даврони истиқлол
буда, дар таъмини амнияти



миллӣ, пайдории сулҳу Ваҳдат ва
зиндагии шоистаи мардум саҳми
арзанда дорад. Ин шаҳодати он
аст, ки ҳизби мазкур ҳизби оян-
дадор, созандаву бунёдкори мил-
лати сарбаланди тоҷик мебошад.
Аз аввали таъсисёбии Ҳизби Ха-
лқии Демократии Тоҷикистон
бештар ба ҷавонон така мекард,
зеро ҷавонон як нерӯи бузурги
ояндасоз дар Тоҷикистон эъти-
роф шудаанд ва таҳкими нерӯи
иқтисодиву иҷтимоии сиёсии
мамлакатро бе иштироки фаъо-
лонаи онҳо тасаввур кардан ғай-
риимкон аст. Дар ҷаҳони муосир
рӯй овардан ба масъалаи ҷаво-
нон ва истифода аз имкониятҳои
зеҳнӣ ҷисмонӣ онҳо яке аз
шартҳои ноил шудан ба устуво-
рии иқтисодии ҷомеа оварда ме-
расонад.

Изҳороти

МАРКАЗИ РОБИТАҲОИ
ЧАМЪИЯТИИ КУМИТАИ
ДАВЛАТИИ АМНИЯТИ МИЛЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

9-уми феввали соли равон дар ҷараёни пешбурди фаъолияти фаврӣ-ҷустуҷӯӣ, кормандони Кумитаи давлатии амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар манзили истиқомати шаҳрванд Сардор Латиф, соли таваллудаш 1955, зода ва истиқоматкунандаи деҳаи Чуқураки Болои ҷамоати Навободи ноҳияи Ҳисор 2 адад таппончаи тамғаи Макаров, 4 тирдон, 51 дона тир, 1 адад запали (оташгирони) таркандаи норинҷаки дастиро дарёфт ва мусодира намуданд.

Мутобиқи нишондоди Сардор Латиф маълум гардид, ки силоҳ ва лавозимоти ёфтшуда ба шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон Маҳмудов Ҷамолиддин Бурҳониддинович, соли таваллудаш 1960, зодаи деҳаи Чуқураки Болои ҷамоати деҳоти Навободи ноҳияи Ҳисор, маълумоташ оӣ, оиладор, аъзои Раёсати олии Ҳизби наҳзати исломии Тоҷикистон, мушовири сиёсии Раиси Ҳизби наҳзати исломии Тоҷикистон, узви Комиссияи Марказии Интиҳобот ва раъйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз Ҳизби наҳзати исломии Ҷумҳурии Тоҷикистон, сокини шаҳри Душанбе, кӯчаи Яккачинор, бинои 142/2, хучраи 18 тааллуқ доранд.

Тибқи нишондоди шаҳрванд Сардор Латиф, аъзои Ҳизби наҳзати исломии Тоҷикистон, бо собиқаи 22 соли узвият, Маҳмудов Ҷамолиддин Бурҳониддинович соли 1996 2 адад таппончаи Макаров, 4 тирдон, 51 дона тир, 1 адад запали (оташгирони) таркандаи норинҷаки дастиро ба ҳамсоя ва дӯсти содиқаш Сардор Латиф ғайриқонунӣ дода, хоҳиш кардааст, ки дар ягон маҳфигоҳ онҳоро пинҳон намояд.

Иловатан соли 2012 Маҳмудов Ҷамолиддин Бурҳониддинович ба Сардор Латиф таъкид кардааст, ки лавозимоти ҷангии номбурдари бозхатиёт нигоҳ дорад, зеро онҳо лозим хоҳанд гашт.

Дар давоми ин солҳо шаҳрванд Сардор Латиф маводи зикрёртаро пинҳон намудааст.

Нисбати далели ошкоргашта дар асоси моддаи 195, қисми 2-и Кодекси Ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон парвандаи ҷиноятӣ оғоз гардид.

Бо гумонбарӣ дар содир намудани ҷинояти мазкур шаҳрванд Маҳмудов Ҷамолиддин Бурҳониддинович боздошт шуд. Тафтишоти пешакӣ идома дорад.

Маркази робитаҳои ҷамъиятии
КДАМ Ҷумҳурии Тоҷикистон

Моҳи март соли равон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон яке аз маърақаҳои муҳими сиёсӣ-интиҳоботи парламентӣ баргузор мегардад. Дар интиҳоботи навбатӣ, барои як курсӣ дар парламент 8 ҳизби сиёсӣ ва шахсиятҳои алоҳида бо тарзи худпешбарӣ байни ҳам рақобат мекунанд. Рақобатҳо, ки марбут ба парламент касбӣ аст, аз рӯи барномаҳои пешазинтиҳоботи ҳизбу номзадҳо сурат гирифта, нақшаи стратегияи онҳо ба таври ғуноғун пешкаши мардум мегардад.

ТАКРОРИ ТАЪРИХ

ЁДОВАР бояд шуд, ки замони Шӯравӣ интиҳобот ва рақобатҳои сиёсӣ аз рӯи ваъдаҳои ҷангуфту подарҳавои номзадҳо сурат мегирифт. Ҳатто ҳолатҳои низ буданд, ки номзадҳо дар маърақаҳои пешазинтиҳоботӣ ба интиҳобкунандагон тухм, ғушт, қанди сафед, куртаву маҳсӣ ва ҳатто калуш тақсим карда, раъйи мардумро меҳариданд. Вале дар маърақаҳои интиҳоботӣ, ки марбут ба парламент касбии қонунбарор сурат мегирад, на аз рӯи калушу тухм, балки аз рӯи идеологияи муайян метавон бовари мардумро сазовор шуд. Аммо дар даврони мо низ ин гуна "калушдепутат"-ҳо пайдо шудаанд, ки меҳоранд ба воситаи эътиқодоти диниву мазҳабии мардум, ҳадафҳои сиёсии худро пиёда созанд.

Овозаҳо байни мардуми музофоти кишвар паҳн гардидааст, ки ҳар як мусалмон бояд дар маъракаи интиҳоботӣ ҳангоми интиҳоби ҳизбу номзоди худ, калимаи "ислом"-ро аз варақаи интиҳоботӣ хат назанад. Дар акси ҳол номаи аъмолаш доғдор ва ҳатто аз имон маҳрум мешавад. Вале дар асл, дин, мазҳаб, равия, эътиқод, эътимод, наҷод, миллат, маҳал, ҳалқият, ҳизби сиёсӣ, ғуруҳи сиёсӣ, ҳаракат, ҷунбиш, ниҳод ва даҳҳо истилоҳоти дигаре низ ҳастанд, ки аз рӯи мазмуну муҳтаво, хусусияту мавқеъ, шаклу фаъолият аз ҳамдигар ба кулӣ фарқ мекунанд. Ба монанди он, ки ҳеҷ гоҳ наметавон динро бо мазҳаб ва мазҳабро ба равия ва ё динро ба ҳизби сиёсӣ, ки хоҳони курсии парламент аст, баробар кард.

Ин овозаҳои бофтаву сохта, ки аз ҷониби чанд муллои кӯрсаови тангназар паҳн гардидаанд, яқинан ҳадафмандона равона шудаанд, то ноқомии иддае аз сиёсатмадорони камхунарро пушоиш диҳад. Ҳизби наҳзати исломии Тоҷикистон, ки аслан ин овозаҳои дурӯғин ба манфиати онҳо равона шудааст, то ҳол ин бофтаҳоро на танҳо аз лиҳози динӣ баҳогузори накардааст, балки ҳомӯширо авло донистааст. Яъне имрӯз низ ғуруҳҳои алоҳида меҳоранд эътиқоди динии мардумро ба бозӣ бикашанд ва ба манфиатҳои сиёсии худ истифода кунанд. Вале ин усулҳои бозингарӣ барои миллати тоҷик намест. Зеро ҳанӯз ҳазорсолаҳо қабл фиребу найранги диниву мазҳабӣ болои миллат равона шудааст, ки аз ин гуна бозихо зарбаҳои шадиде дар пайкари миллат хӯрдаем.

ЧИНГИЗ: ХУНХОР Ё ФИРИСТОДАИ ХУДО?

Аз замони ҳуҷуми Искандари Мақдунӣ то лашкаркашиҳои Чингиз қаттол ин гуна бозихо барои ҳадафҳои сиёсӣ равона мешуд. Ҳамчуноне, ки Искандарро "писари Зевс"-худои худоёни Юнон, Чингиз ғосибро "Фиристодаи худо" унвон карда, эътиқоди динии мардумро ба печиш меандохтанд. Аз замони ҳуҷуми лашкари Чингиз ба Хуросону Мовароуннаҳр, ки ба муқобилияти ша-

Ё чаро динро бо сиёсат меомезанд?

диди мардумони маҳаллӣ мувоҷеҳ шуда буд, чанд муллои зарҳарида миллатфурӯш барои манфиатҳои шахсӣ, Чингизро "Фиристодаи худо" ва "Хони бузург" унвон карда, мардуми башӯромадаи тоҷикро аз муқобилият бо ӯ боз медоштанд. Чингиз қотил дар баробари зери султа гирифтани минтақа, аввалин "икдомаш" таҷовуз ба фарҳанг ва номуси миллӣ буд. Ў, дошинмандону аҳли илму маърифати миллатро аз дами теғ гузаронд ва занону духтаронро барои лаззати шахвонӣ ба аскаронаш супурд. Марказҳои фарҳангӣ ва китобхонаҳои бузургро ба коми оташ дод ва қисмати аъзами ин ганҷинаҳои бебаҳои миллати тоҷикро то қадри тавон ба заминҳои муғулии худ бурд. Нанговар он аст, ки муллоҳои худобехабару миллатфурӯш, ба ҷои муқобилияту мубориза, духтарони ашроф ва саидзодогонро ба зании муғулон доданд, то фарзандони муғул аз нигоҳи пушт арзандаи тоҷу тахт ҳисобида шаванд. Вале дар он замон танҳо Наҷмиддини Кубро буд, ки дар баробари орифи бузург ва умри зиёда аз 70 сола доштааш бар зидди душманони ғосиб иқдом кард ва дар ҷанги зидди муғул шахид гардид. Ҳол он ки чингизӣ ба ӯ барои баромадан аз шахр ва гирифтани тамоми ҳешу ақрабо ва шогирдон муридони шароит фароҳам оварданд то ба ӯ зарар нарасад. Вале Наҷмиддини Кубро (р) Чингизро на "Хони бузург" ва на "фиристодаи Худо", балки як таҷовузгару ғосиб мешуморид. Яъне дини мардумро бо дастӣ фарзандони миллат бар алайҳи худӣ мардум истифода намуда, миллатро ғулом карданд.

ТОҶИК Ё МУСУЛМОН?

Ин таҷрибаҳои талх болои миллати тоҷик борҳо амалӣ шудааст, ки миллатро аз бузургтарин марказҳои тамаддуни худ ҷудо сохт. Дар замони тақсимои ҳудуди марзии Осиёи Миёна иддае аз муллоҳои хоин барои ўзбекгардонии тоҷикон аз суоли "тоҷикед ё мусалмон?" кор гирифта, эътиқодоти динии талқингардидаро маҳсусан ба кор бурданд ва зиёда аз 60 ғисади мардуми тоҷикзабони Самарқанду Бухороро ўзбек қаламдод карданд. Ҳамон идеологияи "аввал мусалмон баъд тоҷик", ки берун аз арзишҳои миллӣ мебошад, маҳсусан бар алайҳи миллати тоҷик равона шуда буд, ки дар ҳассостарин лаҳза болои миллат зарбаи шадид зад. Ва наздик ба сад сол аст, ки он хато содиршударо наметавон ислоҳ кард. Оё тоҷик будан маънои кофар буданро дорад? Магар як муллои бо ҷуръате чун Наҷмиддини Кубро пайдо нашуд, ки аз Имоми Аъзаму Салмони Форс ва иҷозаи маҳсуи паёмбари Ислмо ба хондани намоз бо забони тоҷикӣ ба сиёсатмабон бигӯяд? Ин ҷо ба ду фарзия мувоҷеҳ мешаваем: аввал комилан бесавод буданд,

ки таърихи дину мазҳабро наметонистанд; дуввум ҳангоми шумориши аҳолӣ манфиати калонро интизор доштанд.

НОНИ МУАЛЛИМ ҲАРОМ?

Муллоҳои беғуруру манфиатхоҳ, ки аз меҳнати ҳалол дурӣ меҷуянд умед ба маргу мири инсонҳо доранд, дар ҳама даври замон буданд. Дар солҳои 70-80-и қарни 20 низ барои ҷалб намудани инсонҳо ба худ ва аз илму маърифат дур сохтани онҳо, иддае аз муллоҳо "нони муаллим"-ро ҳаром хонда, дар маърақаи ҷорабиниҳои омӯзгорон иштироки мардумро зарур намеҳисобиданд. Ҷавонон, ки барои омӯзгор шудан омодагии ҷиддӣ медидаанд онро касби пуршараф меҳисобиданд, аксаран зери таъсири афсонаҳои бофтаи диниву мазҳабӣ аз роҳи худ гашта, ронандаву дӯкдорро пахтакор шуданд. Муносибати мардум зери таъсири ингуна афсонаҳо бо омӯзгорони рустабор тағйир хурд ва омӯзгорон тарки Тоҷикистон намуданд. Дар минтақаҳои фарзандон аз таълими илмҳои физикаву химия, биологияву анатомия, астрономияву дигар илмҳои дақиқ маҳрум монданд ва маҳз имрӯз давлати соҳибистиқлоли Тоҷикистон ранҷу укубати он кирдори муллоҳои бесаводу манфиатхоҳро бар дӯш дораду мардум азобу укубати онро бо хуну ҷони худ эҳсос мекунанд.

ТАЛОҚИ ЗАН ДАР ДАСТИ КИСТ? ШАВҲАР Ё МУЛЛО?

Аз рӯи воқеаҳои таърихӣ ва таҳлили амиқи онҳо маълум мегардад, ки иддае аз рӯҳониён ҷонибдори онанд, ки мардум дар ҳолати бедонишӣ ва ғумроҳӣ бошанд. Зеро мардуми бедонишро метавон бо ҳар роҳу восита ба манфиатҳои ғуруҳиву сиёсӣ истифода намуд. Ҳамчуноне, ки даҳаи 90-ум мардуми тоҷикро аз рӯи эътиқоду эътиқоди самимиаш ба ҷангу хархаша кашонданд.

Дар оғози нооромии сиёсии Тоҷикистон, маҳз рӯҳониён деҳа ба деҳа, дар масҷиду ҷамоатхонаҳо мардумро ба майдонишӣ даъват мекарданд. Муллоҳои сиёсатмабӯ сиёсатбоз, барои баровардани хостаҳои худ динро ба сиёсат печонида, аҳқому арқони исломиро ба масҳари гирифтанд. "Ҳар кас ба майдон наравад, занаш талоқ", ки яке аз шиорҳои таблиғоти ингуна муллоҳо буд, ки бар хилофи арзишҳои исломӣ ва ақидаи танҳо ба хотири манфиатҳои ғуруҳӣ равона шуда буд. Ва ин гуна шиорҳои муллоҳои бесаводу фирефта тасдиқ намуда, мардумро ба майдонҳо кашиданд. Тамоми ҷангҳои дохилии Тоҷикистон, ки мояи бадбахтиву сарафгандагии миллат мебошад танҳо бо истифода аз эътиқоди диниву мазҳабии мардум амалӣ карда шуд. Яъне дину эътиқоди мардумро ба бозӣ кашида, худ аз лоёба моҳидорӣ мекунанд ва дар рӯзи мудҳиш аз паҳлуи мардуми фиребкардаи худ фарсахҳо дур ғурехтанд ва мардум дар Афғонистону Покистон ҷабру ситам кашиданд.

Пас имрӯз, ки маъракаи интиҳоботӣ наздик шудааст, рӯҳониёни сиёсатбоз бо овозаҳои дурӯғини худ, меҳоранд динро ва силаи пешрави худ кунанд ва бо роҳи фиреб раъйи мардумро ба даст оранд. Вале миллати тоҷик, ки ҷабру зулми фиребҳои диниро зиёд кашидааст, метавонад суоле гузорад, ки оё барои дини мубини Ислмо, ки бузургтарин дини ҷаҳонист, ҳизби сиёсӣ чи зарурат дорад?!!

Муҳаммадикбол АТОЕВ



КАБУТАРОНИ СУЛҲ АЗ АВРУПО

Падидаи неке аз Аврупо бархост: сарварони ду кишвари бузургтарини Ғарб Ангела Меркел аз Олмон ва Франсуа Олланд аз Фаронса барои дарёфти сулҳ аввал ба Киев ташириф оварда, бо президенти Украина П.Порошенко, сипас дар Маскав бо президенти Русия В.Путин мулоқот ороистанд. Дар ВАО онҳоро кабутарони сулҳ номиданд. Дарвоқеъ чунин иқдом бесобиқа мебошад ва пас аз ташаннуҷи қариб яксолаи авзои ҷаҳон, таҳримҳои пайваста ба Русия, ки бо эълони ҷанг баробар буд, чунин таширifi самимона боиси ҳайрати шодиовар аст.

БАРОИ ҳаллу фасли қазияи ҷанги Украина расмӣ бо вилоятҳои шарқии он, ки боиси марги беш аз 6 ҳазор инсон ва даҳҳо ҳазор захмӣ, таҳриб ёфтани садҳо шаҳру деҳот шудааст, ҳар як ҳарфи мусолаҳатомез боиси дастгирӣ ва қобили қабул аст. Сарварони қитъаҳои Донетску Луганск ҳам аз ин дидорҳо умеди некордоранд. Муколама идома дорад ва мардуми некроҳи олам ба умед шудаанд, ки вай рӯзи чоршанбе бо иштироки сарварони чор кишвар Меркел, Олланд, Порошенко, Путин идома ёфта, созиш ба миён меояд ва эҳтимол то миёна ва ё охири баҳори имсола ҷанг қомилан хотима меёбад.

Сокинони Аврупо ин ташаббусро дастгирӣ мекунад ва ақсари роҳбарони кишварҳо кӯмаки ҳарбӣ расонданро ба Украина нолозим мешуморанд. Бархе аз он шиква кардаанд, ки сарвазири Англия ба ин пайгоми сулҳ ҳамроҳ нашудааст. Вале мавриди зикр аст, ки Д.Кэмерон бо дигар мушкilot овера буда, аслан дар Британия талошҳои ҷудошудан аз Иттиҳоди Аврупо беш аз пеш садо медиҳанд.

Аз ҷараёни ин муколама таноҳ як чиз боиси ташвиш аст, ки аз ягон ҷузъиёти музокирот хабар дода намешавад. Фақат баъзе ҳолатҳо аз шарҳу эзоҳи мансабдорони Украина ва Амрико аён мегардад. Мисол, ба таври ғайирасмӣ аз он хабар дода шудааст, ки ба ҷабҳаи даргириҳо ворид намудани қўшунҳои сулҳҳои маслиҳат шудааст, вале ҷониби Украина талаб дорад, ки артиши Русия дар он ҳозир набояд. Ин дар навбати худ боиси нобоварии ҷудохоҳони шарқӣ буда, метавонад чун назарфиребӣ барои ворид кардани нерӯҳои НАТО ар-



зёбӣ гардад. Ҷониби Амрико гуфтаанд, ки аз ҷузъиёти музокира огоҳанд. Ёвари Президенти ИМА Сюзан Райс иброз намудааст, ки пешниҳоди Меркел ва Олланд таноҳ аз мавқеи В.Путин иборат набуда, бо П.Порошенко мувофиқа шудааст. Вале барои ба як хулоса омадан вақт лозим аст.

Ёдрас мекунем, ки алъон дар ҷабҳаи ҷанг вазъият ба манфиати ҷудохоҳон буда, шаҳрчаи Дебальтсево пурра ба муҳосира гирифта шудааст. Дар ин рост вақилони Шўрои халқии Ҷумҳурии мардумии Донетск бо ташаббуси дигари шўрангезона баромада, "мурдаи садсолаи сиёсӣ" - Ҷумҳурии Донетску Кривой Рогро аз "гўристони таърих" баровардан мехоҳанд. Зимни қарори нав қабулкардаи худ, онҳо даъват менамоянд, ки сокинони чанд вилоят бо ихтиёри худ муттаҳид шуда, давлати номбурдари эҳё намоянд. Вале раиси маҷлис А.Пургин таъкид мекунад, ки ин санади қонунгузор набуда, тасмимгирии сиёсии сохтмони давлати оянда аст. Он вилоятҳо қабли ба ҳудуди давлати номбурда ворид мешуданд ва пойтахти он дар шаҳри Харков воқеъ буд. Ин аслан ба ёд овардани таърихест, ки мо як давлати воҳид будем".

Дарвоқеъ, чунин ҷумҳури 12 феввали соли 1918 дар анҷумани 4-уми ҷавзаи Донетск ва Кривой Рог дар Харков таъсис ёфта, муқобили Ҷумҳурии халқии Украина равона гашта буд, ки он замон вай аз ҷониби таъсискунадагони ЧШДК чун кишвари буржуазӣ махсуб мегардид.

Ба ҳайати он губернияҳои Харков, Екатеринослав, як қисми Кривой Роги губернияи Херсон, Таврия, гарданаи Крим, Дон ва Ростов дохил мешуданд, ки ҳоло ҳудуди вилоятҳои Донетск, Луганск, Днепропетровск, Запорожйе ва як қисми вилоеҳои Харков, Сум, Херсон, Николаев ва Ростови Русияро дар бар мегирад. Пойтахти он аввал Харков буд, баъдан ба Луганск кўчона шуд. Пас аз як сол 17 феввали соли 1919 бо қарори Вазорати мудофияи РСФСР Ҷумҳурии Шўраи Донетску Кривой Рог барҳам дода шуд.

Дар солҳои пурошўби ҷанги шаҳрвандии солҳои 1917-1924 чунин ҳудудҳои сиёсӣ зиёд таъсис ёфта буданд, вале муддате нагузашта, бо ором шудани вазъи атроф барҳам меҳўрданд. Ва ба гумон аст, ки эҳёи мурдаи садсола ба ҳаллу фасли мушкилоти имрўза мусоидат намояд.

Дар иштиаи тирезаҳои фурушгоҳи "Магнитка"-и Санкт-Петербург қасони номаълум ба нишони эътироз ба тоҷирони он сурати нишонаи фашистиро кашиданд. Прокуратураи шаҳр зимни тафтишот муайян намуд, ки сокини 81-солаи шаҳр Равза Галимова, пиразане, ки маҳрумиятҳои муҳосираи Ленинградро аз сар гузаронидааст, гуноҳ надошт.

БЕИНСОҒИ БОИСИ МАРГИ ПИРАЗАН

ИН воқеаи нангин чунин сурат гирифтааст: Ҳангоми хари-ди озуқаворӣ нозири мағозаи супермаркети "Магнит" дар бағочӣ ӯ се бастаи раванро дида, ўро ба дуздӣ муттаҳам менамояд. Ҳарчанд Р.Галимова узр хостааст, ки аз пири фаромўш кардааст ва бо дастони ларзон пул баровардааст, ки ҳисоби кунад, нозир ба ин гуфтаи харидори доимӣ аҳамият надода, ба пулис муроҷиат мекунад. Дар навбати худ пулис пиразанро ба дафтари қорӣ мебарад. Кампир худро басо шармзадаву таҳқирдида эҳсос мекунад ва ҳангоме, ки ўро ба даромадгоҳи дафтари пулис ворид мекунад, дилаш суст мешавад. Кормандони пулис пизишкро даъват мекунад. Вале аллакай фоида надошт. Табибон ошкор намуданд, ки қалби пиразани 81-сола, қасе, ки тамоми маҳрумиятҳои муҳосираи 900-рўзаи фашистонро мардонавор паси сар карда буд, ба ин беинсофии тоҷирони замонаи осиш тоб наоварда, аз тапидаи мондааст.

Аз натиҷаи санҷиш ёвари қалони прокурори Санкт-Петербург Марина Николаева изҳорот дода гуфт, ки раванро дуздидани пиразан исбот нашуд. Ё бегуноҳ буд. Бо ин сабаб парвандаи ҷиноӣ бо қисми 1 моддаи 109 Кодекси ҷиноятии Федератсияи Русия - аз бе-эҳтиётӣ ба марг расондан оғоз карда шудааст. Аз ҷониби худ, раёсати тафтишоти пулиси шаҳр дар амали кормандони низомӣ камбудӣ наёфтааст. Фоҷиа аз беинсофии кормандони фурушгоҳ сар задааст. Тибқи гуфтаи барномаи шабакаи радиои "Говорит Москва", соҳибмулки фурушгоҳ Сергей Галицкий бо рўзноманигорон дар аввал бо афсўс суҳан меронд, вале баъдан аз худ рафта дағалӣ зоҳир намуд ва онҳоро дашном ҳам дода, талаб намудааст, ки бемазагириро бас кунанд.

Сокинони Русия аз ин ҳодиса ба ғазаб омада, аз ҷумла аъзои Палатаи ҷамъиятӣ таҳқиқи пурраи қазияро мехоҳанд. Бархе талаб мекунад, ки дигар аз ин фурушгоҳи наҳсовар мавод нахаранд, ба соҳибмулк бошад, пешниҳод менамоянд, ки номи шабакаи тичоратишро дигар кунанд. Рўзноманигорони Русия ба ёд оварданд, ки чунин беинсофӣ қаблан ҳам рух дода буд. Чор сол пеш дар гипермаркети "Линия" дар ш.Воронеж посбонҳо муштари 70-сола Нина Мартыноваро дастгир намуданд, ки барои дуздидани ду панири арзиши ҳар қадом 5-рублӣ гумонбар шуда буд. Пиразан муштари доимии ин фурушгоҳ буда, одатан ширу нон мехарид. Вақте ки посбонҳо аз ӯ таҳқиромез талаб карданд, ки ҷайбҳояшро ҳолӣ кунанд, ҳоли пиразан бад шуда, аз хуш рафт. Таҳқиқи тиббӣ нишон дод, ки зан бо сактаи қалб зан ба ҳалокат расидааст. Ё як умр ҳалолу покиза зиста буд ва ба ин таҳқир дилаш тоб оварда натавонист.

Намояндаи кумитаи тафтишоти Русия аз суҳани шиносҳои пиразан меғўянд, ки Нина Мартынова ҳеҷ гоҳ даст ба дуздӣ намезад, танҳо шояд аз пири ё ташвиши рўзгор саросема шуда, ду панирча гирифтанишро фаромўш карда бошад. Ба ҳар ҳол, фурушандагон набояд чунин беинсоф бошанд...

Вобаста ба марги пиразани нафақахўр парвандаи ҷиноятӣ боз шуд, вале муфаттишон пас аз дидани навори сабт ба хулосае омаданд, ки муҳофизоти фурушгоҳ бегуноҳанд. Маълум қорест, вақте ки барои даҳ рубл метавонанд пиразани беҳимояро ба ҳалокат расонанд, бо ришвае ҳалос кардани худ ҳеҷ мушкилӣ надорад.

Дар ин робита, дастурҳои Сарвари давлати мо Эмомалӣ Раҳмон оид ба ғамхорӣ пайваста дар ҳақи пирон ва эҳтиёҷмандон басо гаронбаҳо буда, месазад, ки тоҷирони рус ба чунин ташаббусҳо пайравӣ наоянд. Бовар дорем, ки агар ба ҷойи онҳо фурушандагони тоҷик мебуданд, ба хоҳири қори хайр бо ин пиразанҳои фурутан ҷанҷол накарда, балки ба онҳо нону раванро қанд барин маводи озуқаро ҳадя дода, дуояшонро мегирифтанд.

ҚАБЛАН дар чанде аз таҳқиқоти журналистӣ эҳтимоли ба бемории рўҳӣ гирифтор будани Пермьяков зикр гашта буд. Аз ҷумла, телевизионии LifeNews бо истинод ба сарчашмаҳои худӣ хабаре интишор намуд, ки ин аскарбача пас аз даъват ба хидмат дар моҳи май ба шуъбаи бемориҳои асаби госпитали ҳарбӣ хобонда шуда, то охири июн табобат гирифтааст. "Газета.ру" менависад, ки ҳанўз то интиқол шудан ба Арманистон, ҳангоми хидмат Пермьяков қисми ҳарбии воқеъ дар Русияро низ худсарона тарк намуда буд. Дигар сарчашма менависад, ки ӯ ба бемории рўҳии олигофрения гирифтор будааст.

Дар айнаи замон сардори он комиссариати ҳарбӣ, ки Пермьяков аз санҷиши тиббӣ

ПЕРМЯКОВ БЕМОРИ АСТ?

Куштори пурсарусадое, ки 12 январ дар шаҳри Гумрии Арманистон ба вучуд омад, ташреҳи гуногун ёфт ва рўзҳои охир сари он қарор гирифт, ки аскар артишии дар Арманистон будаи Русия В.Пермьяков мубталои бемории рўҳист. Бархе ба фарзанди рўҳони рус буданиаш ишора карда, сирри куштори ўро эҳтимолан чун ҳадафи динии ӯ маънидод карданд. Вале шарҳи минбаъда ҷанбаи дигар гирифт. Ахиран Кумитаи тафтишоти Арманистон ба қисми ҳарбии Русия дархост додааст, ки гувоҳномаи санҷиши тиббии ўро барои таҳқиқ диҳад.

гузашта буд, исрор менамояд, ки ҷавон солим ва ба хидмати ҳарбӣ мувофиқ буд. Ё хабар медиҳад, ки пас аз оғози хидмат аскарбача ба унвони ҳарбӣ сазовор гардид ва ба гумон аст, ки ӯ мувоҷеҳи бемории асаб бошад. Дар навбати худ, дар қисми ҳарбӣ, ки ўро ба Гумри фиристодаанд, тасдиқ мекунад ки, Валерий Пермьяков дарвоқеъ, дар қисми тиббӣ табобат гирифта буд, вале пас аз муолиҷа бо

дараҷаи А-1 ҷавоб дода шудааст. Бо вучуди ин, нисбат ба намояндаи комиссариати ҳарбӣ ва сардори қисми ҳарбӣ тибқи қонун парванда кушода шудааст.

Валерий Пермьяков 15 майи соли 2014 аз шаҳри Балей ба Чита ва пасон 3 декабр ба қисми ҳарбии Гумрии Арманистон интиқол дода шудааст. 12 январ аз он қисми ҳарбӣ бо автомат баромада, ба деҳаи на-зидиктарин, ба ҳонаи шаҳрванд

Сергей Аветисян даромада, об мепурсад. Баъд гўё ба хоҳири махфӣ мондани сирри фирори худ аз қисми ҳарбӣ, соҳиби 53-солаи ҳона, завҷаи 51-солаи ӯ Асмик, писари 33-солаи онҳо Армен, духтари 35-солаашон Аида, келини 22-солаашон Араксий, набераи қариб дусолаашон Асмикро мепарронад. Ҳангоми нишон гирифтани набераи шашмоҳаашон Серёжа тири автомат намебарояд ва Пермьяков ба тани ӯ бо ханҷари

автомат зарба зада, нимкушта кард. Тифл баъдан дар бемористон ҳалок шуд.

Ин ҳодиса боиси ошўби сокинони Арманистон гардида, фавран тарк намудани нерӯи ҳарбии Русияро талаб намуданд. Вале созмонҳои ҷамъиятӣ бо шартӣ дар Арманистон баргузор шудани суди Пермьяков мардумро ором намуданд.

Алъон мақомоти тафтишотии Русия парвандаи ҷиноятиро нисбат ба В.Пермьяков оид ба тарк намудани қисми ҳарбӣ оғоз намудааст. Аз ҷониби худ, Кумитаи тафтишотии Арманистон нисбат ба қатли аҳли оилаи Аветисян парванда боз кардааст. Муҳофиза мувофиқи маслиҳат, дар суди ҳарбии гарнизони пойгоҳи 102 ҳарбии Русия дар Арманистон баргузор мешавад.

Ҷ.ҚУДДУС

МУШТОҚИ ДИДОРЕМ, АЙ ҲАМВАТАН!

Бо мақсади амалӣ намудани Барномаи ҳамкориҳои Ҷиҳзи Халқии Демократии Тоҷикистон бо муҳоҷирон, ҷалби онҳо ба маъракаи интиҳоботӣ ва таблиғи ҳадафу нақшаҳои Ҷиҳз гурӯҳи калони фаъолон ва таблиғотчиёни ҲХДТ ба шаҳру вилоятҳои Федератсияи Русия рафта, бо ҳамватанонамон вохӯриро мулоқотҳо гузаронданд.

Дар робита ба ин иқдоми муфид муҳабрамон бо яке аз фаъолон ва таблиғотчиёни Ҷиҳз, корманди масъули Дастгоҳи иҷроияи Президенти Тоҷикистон олим ва муҳаққиқ Тоҳир Рашид, ки дар ҳайати гурӯҳи корӣ ба минтақаи Урали Русия сафари корӣ анҷом додааст, вохӯрда, ба ӯ бо чанд савол муроҷиат кард, ки муҳтавои муҳтасари онро манзури хонандагони ҳафтанома менамоем.

-Нахуст бояд тазаккур дод, ки роҳбарияти Ҳукумати кишвар ва ҳам Ҷиҳзи Халқии Демократии Тоҷикистон ҳамеша дар қараёни фаъолияти ҳалли мушкилоти муҳоҷирони меҳнатӣ қарор доранд гуфт, дар оғози суҳбат Тоҳир Рашид. -Намояндагони воломақоми ҳукумати кишвар, роҳбарони вазорату идораҳои дахлдор ва шахсан ҳуди Ҷаноби Олӣ муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҳангоми сафарҳои корӣ ба Федератсияи Русия ҳатман бо муҳоҷирони меҳнатии тоҷик мулоқотҳо анҷом медиҳанд. Тибқи барномаи алоҳида бошад, гурӯҳҳои кории ҲХДТ, ки аз ҳисоби кормандони масъули Ҷиҳз ва ташкилотҳои ҲХДТ дар саросари мамлакат созмон дода мешаванд, пайваста ба назди муҳоҷирон мераванд ва доир ба пешрафтҳои кишвар, ди-гаргуниҳои тоза, ободию осудагии мамлакат ва дастовардҳои солҳои истиқлолияти давлатии Тоҷикистон маҳфилу суҳбатҳо меороянд.

-Сафари шумо чӣ гуна ва дар кадом доира сурат гирифт?

-Сафари кории мо тибқи нақшаи ҷараёниҳои Дастгоҳи КИМ ҲХДТ ба кишварҳои хориҷӣ, ки ба таърихи 31-уми декабри соли 2014 аз ҷониби Раиси муаззамии ҲХДТ Эмомалӣ Раҳмон тасдиқ шудааст, анҷом пазируфт. Дар гурӯҳи мо боз яке аз фаъолони Ҷиҳз Меъроҷиддин Ҳасанов, сардори раёсати ҳадамоти назорати давлатии фитосанитарӣ ва карантини растаниҳои вилояти Хатлон низ буд. Мо аз таърихи 25-уми январ то 4-уми феввали соли 2015 дар минтақаи Урали Федератсияи Русия қарор доштем.

Моро дар шаҳри Екатеринбург, ки маркази минтақаи Урали ФР мебошад, Консули генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ш. Екатеринбург С. Сафаров ва намояндаи Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии ҚТ дар минтақаи Урали ФР М. Ҳошимов истиқбол гирифта, ҳамроҳӣ карданд.

-Барномаи сафари шумо фарогири кадом масъалаҳо буд?

-Вазифаи мо аз он иборат буд, ки бо шаҳрвандони тоҷиктабор ва муҳоҷирони меҳнатии ин минтақа ҳарчи беш-



тар вохӯриро мулоқотҳо гузаронда, вазъи сиёсӣ иҷтимоӣ Тоҷикистонро фаҳмонем ва нуктаҳои Паёми солони Президенти ҚТ муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистонро муаррифӣ карда дигаргуниҳои солҳои охирро дар бахшҳои иқтисодиёти иҷтимоӣ, маорифу тандурустӣ, илму фарҳангу варзиш ва дин шарҳу эзоҳ диҳем.

Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон борҳо аз тариқи суҳанронҳои ва ҳам паёмҳои солонашон таъкид менамоянд, ки муҳоҷирони меҳнатӣ ҳуқуқи комил доранд, ки дар қараёни таҳаввулотҳои Тоҷикистон бошанд ва аз дастоварду пешрафтҳои Ватани азиз, мақому манзалати кишвари маҳбубашон дар арсаи ҷаҳонӣ ифтихор дошта бошанд.

-Вохӯриро мулоқотҳо чӣ тавр сурат гирифтанд?

-Бояд гуфт, ки дар айни замон дар минтақаи Урали ФР қариб 500 ҳазор муҳоҷирони тоҷик кор ва фаъолият мекунанд. Мо муштаракан бо Консули генералии ҚТ дар шаҳри Екатеринбург С. Сафаров ва намояндаи Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии ҚТ М. Ҳошимов дар маҷмӯъ 15 вохӯрӣ ва мулоқот гузарондем, ки теъдоди иштирокчиёни ҳар кадоми ин вохӯриҳо аз 50 то 300 нафарро ташкил мекард. Дар вохӯриҳо иштирокчиён аз намояндагони касбу кори гуногун, яъне аз коргароне иборат буданд, ки бо корҳои сохтмон, дар заводу фабрика ва сехҳо, корхонаҳои роҳсозӣ ва ғайра фаъолият мекунанд. Мо бо соҳибкорон ва тоҷирон, коргарони базаҳои фуруши меваву сабзавот, гармхонаҳои сабзавотпарварӣ, аҳли зиё, инчунин бо роҳбарони ҷамъиятҳои (диаспораҳо) тоҷик ва ҷомеаҳои бурунмарзӣ тоҷикон ҳодимони тоҷиктабори дин ва табибон суҳбатҳои ҷолибу хотирмон доир намудем.

-Масъулини сафорату консулгариҳо, намояндаҳои Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Тоҷикистон, ки дар Русия мустақар ҳастанд, то кучо бо муҳоҷирон ҳамкорӣ мекунанд ва дар қараёни мушкилоти онҳо мебошанд?

-Аз муомилаю муносибати тарафайн маълум мешавад, ки робитаҳо ва ҳамкорӣҳои дучониба ҷавобгӯи талабот мебошад. Мавриди вохӯриҳо муайян гардид, ки Консули генералии ҚТ дар шаҳри Екатеринбург С. Сафаров ва намояндаи Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии ҚТ дар минтақаи Урали ФР М. Ҳошимов бо муҳоҷирони тоҷик ва роҳбарони ҷамъиятҳои тоҷикони бурунмарзӣ корро дар сатҳи хуб роҳандозӣ намуда, дар ҳамаи шаҳру ноҳияҳо бо онҳо муносибатҳои зичи кориро дуруст ба роҳ мондаанд.

Вохӯриҳо, ки дар масҷидҳои ҷомеи тоҷиктаборон, воқеъ дар кӯчаи Репини шаҳри Екатеринбург (сархатибаш Мирзо Муминов) масҷиди Сурхи шаҳри Челябинск (сархатибаш Ширин Ховаршоев) ва дар масҷиди панҷвақтаи шаҳри Тюмен (сархатибаш Абдуқаҳҳор Наврӯзов) барпо гардиданд, хеле ҷолибу хотирмон ва пурмуҳтаво буданд. Дар ҳар кадоми ин мулоқотҳо зиёда аз 300 нафарӣ иштирок доштанд. Онҳо ба намояндагони Тоҷикистон, ҳамшахриҳои худ арзи сипос карда, дастаҷамъона хоҳиш намуданд, ки сипосу миннатдорӣ онҳоро ба вазоратҳои дахлдор расонанд. Зеро ки онҳо ба тамоми шаҳру ноҳияҳои минтақаҳои Русия рафта, ба таъмин намудани ҳуҷҷатҳои зарурии муҳоҷирон (шиносномаҳои хориҷӣ, патенти корӣ) ва ҳалли дигар мушкилоти онҳо машғул мебошанд.

-Дар ин минтақа асосан намояндагони кадом касбу ихтисос ва минтақаҳои кишвар қору иқомат доранд?

-Дар минтақаи мазкур муҳоҷирони тоҷик аз ҳамаи маҳалҳои Тоҷикистон вилоятҳои Суғд, Хатлон, Кӯхистони Бадахшону водии Рашт ва шаҳру ноҳияҳои тобеи марказ кор ва фаъолият мекунанд. Мавриди зикр аст, ки дар ин минтақа зиёда аз 30 нафар табибони ботачриба дар беморхонаҳои гуногун адои вазифа карда истодаанд. Дар шаҳрҳои калони ин минтақа ба шумули Екатеринбург, Челябинск ва Тюмен чор масҷиди ҷомеъа ҳаст, ки рӯзҳои ҷумъа дар онҳо зиёда аз 1000 нафарӣ намозхонон ҷамъ меша-

ванд, ки аксарияташон муҳоҷирони тоҷик мебошанд.

Дар қараёни мулоқоту вохӯриҳо бо муҳоҷирон, ки баъзан дар масҷидҳо сурат мегирифтанд, маълум мегардид, ки онҳо бо як эҳсоси баланд ба вазъи динии Тоҷикистон таваҷҷуҳ доранд, бинобар ин аз рушди дину аркони он пурсон мешуданд. Гурӯҳи мо дарк намуд, ки пештар аз мо мо ҳам намояндагони дигар Ҷиҳз ҳаракатҳо бо муҳоҷирон вохӯриҳо анҷом дода, воқеияти феълӣ Тоҷикистонро таҳриф мекардаанд.

Бинобар ин мо тибқи хоҳиши беш аз 30 нафар ҳодимони дин дар алоҳидагӣ бо онҳо мулоқот намудем. Бори дигар вазъи динии Тоҷикистонро шарҳу эзоҳ дода, мутобиқати талаботҳои қонунҳои мавҷударо бо фармудаҳои шариати ислом бо далелҳои қотеъ фаҳмондем ва ба ҳамаи саволҳои онҳо ҷавобҳои қаноатбахш додем. Баъди мулоқоти мазкур дар намози рӯзи ҷумъа ҳамаи сархатибони масҷидҳои номбурда, ки дар ҳар кадом беш аз ҳазор нафарӣ намозхон иштирок доштанд, миннатдорӣ ва арзу сипоси худро нисбати Президенти кишвар муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва сиёсати пешгирифташон изҳор намуданд.

Мо ҳамчунин дар дигар қарабиниҳои худ муҳоҷирон ва мусобиқоти варзишии дар шаҳрҳои Русия баргузоршуда иштирок мекардем. Масалан, зимни сафар дар шаҳри Челябинск дар мусобиқаи бозиҳои тан ба тан (тайский бокс), ки дар он ду нафар варзишгари тоҷик низ иштирок намуда, яке аз онҳо ғалаба ба даст оварда, сазовори Ҷоми сабқати мазкур гардид, банди ҳамчун намояндаи ҲХДТ ҷомро тақдим намудам.

-Аз мулоқоту вохӯриҳо чӣ хулоса бардоштед?

-Мо дар қараёни сафари корӣ аз омӯзиши мулоқоту вохӯриҳо ва саволу ҷавобҳо ва умуман фазои мавҷуда, ба хулосае омадем, ки назару ақида ва мафкураи муҳоҷирон яқсонӣ яқсонӣ нест. Зеро ки бештари муҳоҷирон дар солҳои ноороми ҷумҳурий ба Русия муҳоҷир шудаанд. Аз ин рӯ баъзеи онҳо аз вазъи воқеии рушди соҳаҳои мухталифи Тоҷикистон, оромӣ субот ва сулҳи саросарӣ огоҳӣ комил надоранд. Чунин ҳолат аз "хизмати хирсона"-и баъзе намояндаҳои муҳолифин низ башорат медиҳад. Бинобар ин, зарур аст, ки ҳарчи бештар намояндагони вазорату идораҳои ҷумҳуриявӣ, аҳли зиё ва дину санъат ба назди муҳоҷирон рафта, воқеияти Тоҷикистонро фаҳмонанд. Ғайр аз ин намояндагони муҳоҷиронро ба маърақаҳои Ватан даъват намоянд.

-Аз ҷониби муҳоҷирон ҳам ягон пешниҳоду дархост ироа шуд?

-Бале, дар ин маврид тақлифҳои ҷолиб ва муҳим баён гардиданд, ки ҳаллу фасли онҳо ба манфиати ҳам муҳоҷирон ҳасту ҳам Тоҷикистону Русия.

Масалан, пешниҳод шуд, ки ба сабаби қонунгузориҳои нави ФР дар самти муҳоҷират бояд филиалҳои бонкҳои Тоҷикистон дар минтақаҳои Русия кушода шаванд. Роҳбарони диаспораҳо ва ҷамъиятҳои бурунмарзӣ тоҷикон дар шаҳрҳои ФР дар назди намояндагҳои вазорату идораҳои дахлдори Тоҷикистон ба қайд гирифта шуда, ба расмӣ дароварда шаванд. Воситаҳои ахбори оммаи Тоҷикистон бояд қорҳои фаҳмондадиҳиро барои шаҳрвандоне, ки нияти сафар ба ФР-ро доранд, пузӯр намоянд ва ба масъалаи омӯзиши забони русӣ ва қонунҳои мавҷудаи он кишвар, ғайр аз ин ба пур қардани ҳуҷҷатҳои зарурии сафар ва нархномаи онҳо эътибори аввалиндараҷа дода шаванд.

-Ташаккур!

Нигориши Усмон СОЛЕХ,
суҳангӯи ҲХДТ

Имрӯзҳо дар ҳар кӯчаю наскӯча як дорухона мавҷуд аст ва вақте ки вориди он мешавед, ҳатман мардуми зиёд ба назар мерасанд, ки дар навбат истодаанд. Мутаасифона, имрӯз барои мардуми мо дору ба гизо табдил ёфтааст. Агар дар аҳди Шӯравӣ дар як шаҳр ду-се дорухона мавҷуд буд, имрӯз теъдоди онҳо аз даҳҳо адад беитар аст.

кунад. Дар ҳоли истифодаи **Клафоран** бошад, 322 сомони масраф мешавад, ки ҳатто қобили қиёс нест.

Доруи дигаре, ки ба ин бемор тавсия шудааст, **Амлипипин** ном дорад, ки таркибаш аз омехтаи **Омлодипин** ва **Лизиноприл** иборат аст, каме хусусиятҳои фарқкунанда низ дорад. Аммо ба ҷои Амлипипин, ки як бастааш (5 мг) 71 сомони арзиш дорад, Омлодипин ва Лизиноприл гирифтааст, ки ҳардуро бар ивази 18 сомони харидааст.

Ҳамин тариқ, ин бемор бо маслиҳати дорусози ошнояш доруҳои тавсиянамудаи духтурро иваз намуда, ба ҷои он ҳама

зиёд аз ман суол мекунад? Ё шояд аз доруфурӯшон ҳанӯз саҳми худро наҷӯидаед?

Баъд аз чанд лаҳзаи хомӯшӣ телефон қатъ мешавад.

Аз ин ҷо бармеояд, ки барои баъзе духтурон сиҳати бемор нею ба фурӯш рафтани доруҳои тавсиянамудаашон муҳим будааст.

Имрӯз сатҳи зиндагии мардум он қадар баланд нест, ки вақте бемор шаванд, доруҳои ширкатҳои хориҷии алоҳидаро, ки нархи миёншакан доранд, харида тавонанд. Лекин вақте ба беморхона меафтанд, маҷбур мешаванд, ки бо тавсияи баъзе табии-

ност. Барои онҳо, ба ҷойи доруҳояшонро аз ташхис гузаронидан, маблағро ба кассаҳои мансабдорони мақомоти назоратии соҳа ва табиғот сарф намудан ба маротибаи манфиатовар будааст.

Ин ҳам дар ҳолате, ки як қисми доруҳо ба Тоҷикистон аз Русия ворид карда мешаванд. Табиист, ки он ҳама доруи нолозим, ки дар бозори дорувории Русия дар гардиш аст, ба осонӣ ба кишвари мо интиқол дода мешаванд. Чаро имрӯз касе дар ин бора ҳарф намезад? Чаро ниҳодҳои дахлдори мо наметавонанд як тадқиқоти густурдае доир ба ин қазия анҷом бидиҳанд?

Тии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия ва Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиддан машғул шаванд. Зеро пеш аз ҳама ин амали зишти онҳо ба генофонди миллат зарба мезанад, ки бахшидани нест. Дигар ин, ки мардуми нодорро боз нодортар мекунад. Имрӯз кор то ба ҷое расидааст, ки мардум аз беморхона рафтан метарсанд, чунки маблағашон намерасад. Ҳолатҳое мешаванд, ки мардуми камбизоат аз тарси гаронии нархи дору кӯдакони беморашонро ба муоинаи табиб намебаранд ва ба умеди табобати бобой ба ҷони онҳо

ДОРУ БАРОИ ТАБОБАТ Ё ТИҶОРАТ?

ЗИЁД доништан мехоҳем, ки доруҳо ба бемор манфиат мебахшад ё бештар ба ҳуди духтур? Вале ин суолест, ки ҳамчун муаммо боқӣ мемонад.

Рӯзе як шиносам дар беморхона бистарӣ шуд. Арзиши доруҳои фармудайи духтур ба 750-800 сомони баробар шудааст. Пеш аз харидани доруҳои тавсияшуда, як нафар духтури шиносаш, ки дорусоз будааст, ба аёдати ӯ меояд ва мефаҳмонад, ки баъзеи духтурҳо ба беморон доруҳои гаронарзишро мефармоянд ва аз ин ҳисоб ҷайби хуро пур мекунад. Дорушинос ба бемор маслиҳат медиҳад, ки доруҳои тавсиянамудаи духтурро нахарад ва ба ҷои онҳо бо нархи арзон доруҳои дигарро бигирад, ки аз доруҳои фармоишшуда ҳеҷ тафовут надоранд.

Ин бемор мегӯяд: "Дар аввал розӣ нашудам, ки доруҳои фармудайи духтурро иваз кунам. Фикр кардам шояд сифати онҳо беҳтар бошад. Вақте ба дорухона рафтем, дастурамали доруҳоро хондам, дарк намудам, ки тақрибан аз якдигар тафовут надоранд. Аммо арзишашон аз замин то осмон фарқ дошт. Баъд бо маслиҳати он дӯсти коршинос доруҳоро иваз намудам, ки арзишашон ду баробар арзон буд".

Фаразан духтур ба ин бемор, доруи **Вегасефт** тавсия намудааст, ки як донааш (флакони) дар як рӯз истифода мешавад, 12 сомони арзиш дорад. Вале ӯ бо тавсияи духтури шиносаш ба ҷои он **Сефтраксион** мегирад, ки як донааш 3,5-4 сомони нарх дорад. Таркиби ин ду дору аз якдигар тафовут надорад, аммо нархҳояшон аз замин то осмон фарқ мекунад. Масалан, агар 7 рӯз **Вегасефт** истифода баред, 168 сомони масраф мешавад, вале агар дар ин муддат табиибон сӯзандоруи **Сефтраксион** гузаронанд, ҳамагӣ 56 сомони харҷ хоҳад шуд, ки дар ин сурат бемор 112 сомони худро сарфа ме-

доруи қимат бо нархи арзонтар дигар доруҳоро мегирад, ки натиҷаи хуб нишон медиҳад.

Ин бемор баъд аз он, ки аз вазъият огоҳ мешавад, ба як бемори дигари ҳампалатаи худ маслиҳат медиҳад. Ё низ дар навбати аввал намеҳаҳад, ки доруҳои тавсиянамудаи духтурро иваз кунад. Аммо писараш, ки дорусоз будааст, сухани ин беморро тасдиқ мекунад ба ҷои доруҳои гаронарзиши фармудайи духтур доруҳои камар-

ни бо ширкатҳои мазкур шартнома дошта, қарз гирифта ин доруҳоро бигиранд. Аксарияти онҳо, ки аз "илм"-и муосир тиб огоҳ нестанд, ба доми тазвири псевдотабибон меафтанд ва ба ҷои доруҳои арзонтари аслии доруҳои қиматашон гаронро, ки бо андак тағйир ном ба бозор мебароянд, харидорӣ кардаву хонасалот мешаванд.

Гуашта аз ин доктори илмҳои тиб, профессор Павел Воробёв пас аз анҷоми як тад-

Чаро касе дақиқ қардан намеҳаҳад, ки табиибон аз таъини доруҳои гаронарзиш чӣ манфиат медида бошанд?

Албатта, мо мутахассиси соҳаи тиб нестем, аммо бо бовари то гуфта метавонем, ки ҳар чизе шунида будему мушоҳида кардаем, то андозае

зомин мешаванд.

Биед як бор андеша кунем. Оё мо имрӯз ба хоҳири қонеъ кардани нафс теша ба решаи худ намезанем?

Дар фарҷоми матлаб бо ишора ба тадқиқоти Павел Воробёв номгӯи камтарини доруҳои нолозимро, ки фоидабахш буданашон исбот нашудааст ва бо вучуди он аз тарафи духтурон тавсия дода мешаванд, ба маҳзари ом мегузарем:

Актовегин, Тсеребролизин ва Солкосерил

Тсеребролизин барои беҳтар намудани кори майнаи сар тавсия дода мешавад. Аммо дар Русия ва Хитой ин доруҳо бештар барои табобати фишори ишмикии истифода мебаранд. Соли 2010 ташкилоти машҳури **"Cochrane Collaboration"**, ки тадқиқоти тиббӣ мегузаронад, ҳулосаи ташхиси клиникии Тсеребролизинро, ки аз тарафи табиибон Л. Зиганшина, Т. Абукамова ва А. Кучева гузаронида шудааст чоп намуд: **"Мувофиқи ҳулосаи ташхиси анҷомдодашуда, аз миёни 146 нафаре, ки тсеребролизинро истеъмол мекарданд, ба ягон нафарашон фоида набахшидааст"**.

Актовегин аз ташхиси пурра ва бетарафонаи GCP нагузаштааст. Дар Аврупои Ғарбӣ ва ШМА Актовегин тавсия дода намешавад. Дар ҳамаи ҳол дар Русия Актовегинро дар занҳои ҳомила ва баъд аз таваллуд, дар бемориҳои сӯхтагӣ, бахудоии баъд аз дилзанӣ ва фишорба-ландӣ тавсия медиҳанд.

зишро мегирад.

Баъд аз чанд рӯзи мурахасшавии бемор, як ҳамшираи шафқат ба ӯ тамос гирифта мепурсад:

-Ако Шумо сиҳат шумед?

-Худоро шукр, хеле беҳтар.

-Ако Шумо ҳамон доруҳои фармудайи духтурро гирифтед охир?

-Чӣ буд? Ин ба сиҳати ман чӣ иртибот дорад?

-Дақиқан мегуфтед, ки кадом доруҳои таъиншуда ро аз кучо гирифтед? Духтур хоҳиш карданд, ки фаҳмам...

-Хоҳар, Шумо ва духтур аз ин чӣ манфиат доред, ки

қиқот рӯйхати теъдоди доруҳои бефоида ва нолозимро, ки то имрӯз духтурон ба беморон тавсия медиҳанд, гирд оварда, гуфтааст: **"Дар бозори дорувории Русия доруҳои бефоида ва нолозим аз 30 фоиз кам нест."**

Ин тадқиқот чанд сол қабл анҷом дода шудааст. Ба гуфтаи ин профессор дар бозори дорувории Русия дорухое, ки фоидаи онҳо ба таври лозимӣ аз ташхиси клиникӣ нагузаштаанд, харидори зиёд доранд. Истеҳсолкунандагони бузурги доруҳо аллакай медонанд, ки барои бо муваффақият фурӯштани ин ё он намуди доруҳо фоидабахш будани онҳо муҳим

ҳақиқат дорад. Табиист, ки ин овозаҳо ба гӯши ҳар яки мо мерасанд, ки гӯиё баъзе духтурҳо бо бархе аз ширкатҳои доруфурӯшӣ шартнома дошта, манфиатдоранд. Баъзе табиибон барои хизмат дар назди ширкатҳои доруфурӯшӣ тухфаҳои пулӣ ё молӣ мисли телефонҳои мобиливу планшет мегиранд. Нафси амморо онҳоро водор месозад, ки халқи худро қурбони ҳадафҳои тиҷоратии ширкатҳои дорусозии хориҷӣ кунанд. Пас чаро ниҳодҳои дахлдор, ки худро ҳомии ҳуқуқҳои мардум мешуморанд, хомӯширо ихтиёр кардаанд?

Бояд барои пешгирӣ намудани ин амали баъзе аз духтурони манфиатдор, Аген-



МАРГТАЛАБИЮ ХУДКУШӢ ГУНОҲ АСТ



(Аввалин дар шумораҳои гузашта)

АФЗОИШИ ХУДКУШӢ МИЁНИ НОБОЛИҶОН МОЯИ НИГАРОНИСТ

Дар рӯзҳои аввали соли 2015 хабари даст ба худкушӣ задани духтари ноболӣ М. Т. дар деҳаи Олтинсойи ноҳияи Носири Хусрав тамоми мардуми деҳа ро ҳайратзада кард. М. Т. дар синфи 10 меҳонд ва бо донишу малака ва рафтори хубаш дар байни ҳамсинфон яке аз хонандаҳои намунавӣ ба ҳисоб мерафт.

Аммо ба қавли Сунатулло Ҷобиров, нозири гурӯҳи пешгирии ҳуқуқвайронкунӣ байни ноболӣону ҷавонони шуъбаи Вазорати корҳои дохилӣ дар ноҳияи Носири Хусрав, М. Т. тариқи овехтан даст ба худкушӣ задааст. "Аз рӯи маълумоти пешакие, ки ба дасти мо расидааст, М. Т. аз майнӯшиҳои пайвастаи падараш ва ҷангу хархашаҳо миёни волидон ҷон ба лаб шуда, ягона роҳи халосиро дар худкушӣ дидааст", - зикр кард С. Ҷобиров.

Дар ҳамин ҳол, Ойбахор Сафарова, омӯзгори духтари ҳалокшуда, меғӯяд, ки Абдуназар Т., падари М. Т., ҳамарӯза дар кӯҳ санғоро майда карда, ба харидорон мефурӯхт ва модари М. Т. хонашин аст. "Сатҳи зиндагии оилааш наҷандон хуб буд ва ин равиши зиндагонӣ имкон дода наметавонад, ки Абдуназар Т. майпараст бошад, чунки бо маблағи бадастонадааш зиндагиашро ба зӯр таъмин карда метавонист", - афзуд ӯ. Яъне ҳанӯз ҳам иллати аслии марги М. Т. норӯшан боқӣ мемонад.

Мисоли дигар: М. духтари 16-сола аз шаҳри Қўрғонтеппа, аз ҷумлаи даҳҳо ноболӣест, ки қасди худкушӣ кардааст. Модари М. ҳангоме ки сигоркашии духтари мактабхонашро мебинад, ўро сарзаниш мекунад. Аммо М., ки духтари хурдии хонавода ва ба истилоҳи мардумӣ, "эрка" калон шудааст, дар посух ба сарзаниши модар бо корд се дафъа ба шиками худ зада, аз тирезаи манзили истиқоматиаш, аз ошёнаи 2-юми бино худро ба замин сарозер мекунад. Бо ин вучуд, ки М. ҷароҳати сангини ҷисмонӣ мебардорад, ба бахти волидонаш, ҷон ба саломат мебарад.

Ба ин монанд ноболӣону ҷавононе ҳам ҳастанд, ки танҳо ба хотири тарс додани волидон худ қасди худкушӣ мекунад, аммо аз беэҳтиётӣ ба ҳалокат мерасанд. А. духтари 18-сола аз ноҳияи Панҷ, аз ҷумлаи чунин афрод аст, ки сирко нӯшида, дар натиҷаи захролудшавӣ дар беморхонаи марказии ноҳияи Панҷ реҳлат кардааст. Сабаби худкушии ӯ ин будааст, ки гӯё баъди хатми мактаб волидонаш натавонистаанд ўро ба донишгоҳ шомил кунанд.

Дар баробари калонсолон ба ин амали номатлуб даст задани наврасон бахусу баррасиҳоеро бар сари омилҳои ин тамоюл ба вучуд овардааст. Фарзияҳои расмӣ (маълумоти мақомоти ҳифзи ҳуқуқ) шаҳодати онанд, ки аксари ноболӣгон асосан бо сабаби нозпарвару эрка тарбият ёфтанишон ба мушкилоти рӯзгор ва танбеҳи падару модари худ тоб наоварда, қасди худкушӣ мекунад.

Ҳанӯз Расули ақрам (с) дар замони худ ба масъулияти волидон дар таълиму тарбияи фарзандон таъкид карда буд. Қарзу фарзи волидон аст, ки онҳо фарзандони худро тарбияи хубу шоиста диҳанд, илм омӯзанд ва барояшон аз ҳалолу ҳаром, гуноҳу савоб, маданият ва хушодобӣ дарс гӯянд. Қонун "Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд" ҳам инро тақозо мекунад. Аммо, мутаассифона, имрӯз мо ба тарбияи фарзандони хеш кам машғул мешавем, дар хона барои суҳбат бо онҳо вақти кофӣ ҷудо намекунем. Мактаб ҳам бояд барои пешгирӣ аз чунин амалҳои номатлуб саҳми бештар гузорад. Омӯзгорон дар соатҳои тарбиявии худ кӯдаконро ба ҳаёти осоишта, зарурати илмомӯзӣ, худотарсию хештаншиносӣ ташвиқ кунанд.

Тамошои филмҳои фаҳш, вайроншавии ахлоқ ва истифодаи телефонҳои мобилиро низ аз сабабҳои афзоиши ҷинояткорӣ ва ҳатто худкушӣ дар миёни ноболӣгон метавон арзёбӣ кард. Зеро чунин мисолҳо бисёрранд, ки наврасе ё ҷавоне тариқи телефон бо ягон нафар робитаи дӯстӣ пайдо мекунад

ва фирефта мешавад, ин ҳама бо худкушию маргталабӣ анҷом меёбад.

Фарзандони мо ба мо ниёз доранд. Бахусус, вақте падарон дар муҳоҷират ҳастанд, ё дар хона ба хушунату зӯрварӣ роҳ медиҳанд, фарзандон ҳам бинобар аз назорат ва ғамхорӣ дур мондан ба ҳар роҳ рафтанишон мумкин аст.

ЧӢ БОЯД КАРД?

Аввалан, бояд сатҳи дониш, маданият ва ҷаҳонбинии ҷавононро баланд бардошт. Дар ин кор саҳми ВАО ҳам бояд муассиртар бошад. Раисони маҳаллаҳо вазифадоранд, ки шахсони камбизоат ва муҳтоҷро муайян карда, ба қайд гирифта, дар ҳамбастагӣ бо Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳру ноҳияҳо баҳри расонидани кӯмаки моддӣ ба ин шаҳрвандон ва баландеши намоянд. Ба воситаи Хадамоти шуғли аҳоли ва муҳоҷират масъалаи бо ҷойи кор таъмин кардани онҳоро низ дида бароянд.

Ҳамчунин роҳбарияти муассисаҳои таълимӣ ва омӯзгорон вазифадоранд, ки дар байни мактаббачаҳо ва донишҷӯён зӯҳуроти мудҳиши худкуширо маҳкум карда, ин ҳодисаҳоро пешгирӣ намоянд.

Бо дарназардошти эътиқоди мустаҳками мардуми тоҷик ба дини мубини Ислом бояд саҳми уламо дар тарғибу ташвиқи дӯст доштани ҷону ҳаёт, нораво будани худкушӣ ва ғайра баланд бардошта шавад. Беҳтар он аст, ки ин гуна суҳбатҳо ва баромадҳо дар маҳаллаҳо, коллективҳои меҳнатӣ, муассисаҳои таълимӣ гузаронида шаванд. Ин баромадҳо муштаракан, бо иштироки намояндагони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, комиссияи кор бо ноболӣгон, шӯрои собиқадорони ҷангу меҳнат, афроди обрӯманди ҷомеа, пиронсолони рӯзгордида, кормандони бахши кор бо занон ва оила, маркази шуғли аҳоли, шуъбаҳои ҷавонон, варзиш ва сайёҳӣ ва дигар ташкилотҳои ҷамъиятиву давлатӣ гузаронида шаванд.

Ҳамчунин бо волидоне, ки дар муносибатҳои ноговор бо фарзандонашон қарор доранд, суҳбатҳо гузаронида, тавсия дода шавад, ки тарзу услuhi муносибат бо фарзандони ноболӣро омӯзанд.

Ҳоло Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳру навоҳӣ ва ҷамоатҳои деҳотро мувазаф кардааст, ки ба хотири ҷилавгирӣ аз ҳодисаҳои худкушӣ ва пажухиши сабабҳои майли ҷавонону ноболӣгон ба худкушӣ гурӯҳҳои вижаи корӣ таъсис диҳанд. Бо тавачҷуҳ ба ҷомеаи мусалмонӣ ва мазҳабгаро доштани мо ба гурӯҳҳои корӣ, аз ҷумла имомхатибон ва рӯҳонӣни саршинос ҳам шомил шудаанд.

Ҳангомаи ИСМАТ,
Носирҷон МАЪМУРЗОДА

Ҳаёти ҳизб

Дастур барои рафъи камбудии

Дар толори Вазорати нақлиёт ва коммуникатсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо иштироки кормандони кумитаҳои иҷроияи ҳизб дар ноҳияҳои шаҳри Душанбе чаласа баргузор гардид. Дар кори он роҳбари Дастгоҳи КИМ ҲХДТ Ҷӯрахон Буриев, мудири бахши омори ва ба ҳисобгирии Дастгоҳи Кумитаи Иҷроияи Марказии ҳизб Абдурахим Шоев иштирок намуданд. Дар чаласа натиҷаи омӯзиши ташкилотҳои ҳизбии шаҳри Душанбе, ки аз дастури супоришҳои Раиси Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон дар Анҷумани 12-уми ҳизб ҷиҳати қабули сифатноки аъзо ва шаффофияти ҳисоботҳои омори бармеояд, баррасӣ гардид.

А. Шоев дар баромади худ паҳлуҳои фаъолияти ташкилотҳои ҳизбиро таҳлил намуда, зикр кард, ки ташкилоти ибтидоӣ асоси ҳизб буда, фаъолияти кумитаҳои иҷроияи шаҳри ноҳиявӣ дар умум аз рӯи дастоварду камбудии ташкилотҳо баҳогузорӣ мешаванд.

Мавсуф зикр намуд, ки бо мақсади таъмини сабту қайди дақиқи аъзои ҳизб ва шаффофияти маълумоти омори соли сеюм аст, ки Маҳзани ягонаи электронии аъзои Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон ташкил гардидааст. Зимнан, оид ба ҷузъиёти ворид шудан ба Маҳзан аз ҷониби Дастгоҳи Кумитаи иҷроияи Марказӣ дар соли 2014 барои сохторҳои ҳизбӣ дар алоҳидагӣ семинарҳои машваратӣ ва дар рафти курси бозомӯзӣ машғулияти умумӣ доир гардида буд. То ин дам ба маҳзани ягонаи электронӣ аз шаҳри Душанбе аз 33790 нафар аъзои ҳизб 21 515 (яъне 63 фоиз) нафар ворид гардидаанд. Новобаста аз шароити мусоиди техникӣ, бинобар саҳлангории масъулини кумитаҳои иҷроияи ҳизбӣ то ҳол аъзои ҳизб ба Барнома пурра ворид карда нашудаанд.

Тибқи талаботи Низомномаи марбута дар ҳолати иваз шудани макони фаъолият ва ҷои зист узви ҳизб бояд ба Кумитаи иҷроия ё ташкилоти ҳизбии макони нави фаъолият бо ариза муроҷиат намуда, оид ба фаъолияти ҳизбии худ ба Кумитаи иҷроия хабар диҳад, ки ин пеш аз ҳама ба масъулияти шахсии ҳар як узви ҳизб вобастагии калон дорад, - гуфт дар идома А.Шоев.

Масъалаи қабули босифати аъзо яке аз самтҳои муҳими кори ташкилӣ интизоми дохилиҳизбӣ ба ҳисоб меравад. Аз ин рӯ кумитаҳои иҷроияи ҳизбиро меболад, дар бобати қабул ба узвият пеш аз ҳама ба ҳайати сифатӣ аҳамияти ҷиддӣ дода, қарорҳои ташкилотҳои ибтидоиро ҳамаатарафа таҳти назорат гирифта, барои бартараф намудани камбудии солҳои пешин саъю кӯшиш кард.

Хусусан имрӯз дар пешорӯи интиҳоботи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва интиҳоботи маҷлисиҳои маҳаллии вакилони халқ, фаъолияти ташкилотҳои ҳизбӣ дар панҷ соли гузашта натиҷагирӣ карда мешавад. Аз ин рӯ, дар чаласа ҳамаи паҳлуҳои фаъолияти ташкилотҳои ибтидоӣ таҳлил гардида, ба масъулини ҷиҳати бартараф намудани камбудии ҷойдошта ва самаранок фаъолияти ҳизбӣ пеш аз маърақаҳои муҳими сиёсӣ дастурҳо дода шуданд.

А.САФАРЗОДА

Мизи мудаввар

Давра ба давра зиёд шудани хариду фурӯши одам дар кишварҳои мухталиф амали нангинест, ки ҷомеаи ҷаҳониرو мавриди нигаронӣ қарор медиҳад. Ба тадбирҳои амалии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ нигоҳ накарда, шиддати ин мушкилот паст нашуда, бараҳс меафзояд. Ҷомеаи Тоҷикистон аз ин офати нангбори ҳаёти рӯзмарраи инсонӣ дар канор нест. Иштирокчиёни мизи мудавваре, ки чанде қабл аз ҷониби ташкилоти ҷамъиятии "Зан ва ҷомеа" дар пойтахти мамлакат роҳандозӣ шуд, атрофи роҳҳои бартарафсозии ин мушкилот ва роҳҳои самараноки мубориза муқобили ин зухуроти нангин ҳарф заданд.

ОДАМФУРҶШ РҶ БА АФЗОИШ АСТ



Дар оғози чорабинӣ Муясара Бобохонова, роҳбари ташкилоти ҷамъиятии "Ассотсиатсияи зан ва ҷомеа", ки дар доираи татбиқи лоиҳаи минтақавии "Дастгирии қурбонии хариду фурӯши одамон, муҳоҷирони меҳнати осебпазир ва аъзои оилаи онҳо дар Осиёи Марказӣ" фаъолият менамояд, зарурияти баланд бардоштани масъулияти шаҳрвандӣ ва ҳарчи бештар оғай пайдо кардани намоёндогони кишрҳои ҷомеа аз чунин намуди фаъолияти ҷинояткоронаи нафарони алоҳида ҳарф зада, роҳандозӣ шудани телефони боварио яке аз усулҳои муоширати нафарони дучори офат гардида қаламдод намуд. Фаъл шудани чунин намуди алоқа ва муоширати қорафтодагон ба манзури муқовимат ба савдои одамон ва муҳоҷирати ғайриқонунӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон нигаронида мешавад. Телефони боварӣ бо рақами 918 85-34-34, ки аз моҳи ноябри соли 2014 бо ташаббуси ташкилоти ҷамъиятии "Ассотсиатсияи зан ва ҷомеа" фаъл аст, аллакай афзалияти худро собит кардааст, хулоса менамояд М.Бобохонова.

Ғалатгул Холмаҳмадзод, оператори ин телефони боварӣ, афзалиятро дар он мебинанд, ки гуфтугӯ бо телефони боварӣ маҳрамона аст ва одамон имкон доранд арзи дили худро бепарда дар миён гузранд. - Албатта, мо дар ҳалли мушкили бевоситаи шаҳрвандон иқтидори кофӣ надорем, аммо метавон ба онҳо роҳи ҳалли масъаларо нишон дод ё вобаста ба мушкилоти ҷойдошта ба қучо муроҷиат карданашонро тавсия дод, аз оқибатҳои муҳоҷирати қори пинҳонӣ огоҳ сохт, - меғӯяд ӯ.

Масъулони телефони боварӣ зарфи чанд моҳи фаъоли-

яи худ шоҳиди он буданд, ки шаҳрвандони ба онҳо вобаста ба масоили муҳоҷирати қорӣ бештар муроҷиат мекунанд, бахусус дар мавриди иҷозаи бозгашт ба Федератсияи Русия. Ин ҳам дар ҳолат, ки тибқи омили мавҷуда феълан беш аз 200 ҳазор муҳоҷири қори тоҷик имкони вуруд ба Федератсияи Русияро надорад ё ба ибораи маъмул "депорт" шудаанд. Танзимгарони телефони боварӣ ин нуктаро низ таъйид карданд, ки шаҳрвандон вобаста ба истисмори шаҳрванди меҳнатӣ ва дигар масъалаҳои марбут ба одамрабӣ кам муроҷиат мекунанд. Сабаби асли дар он аст, ки қурбонии хариду фурӯш ё гирифтори истисмор аз оммаи шудани масъалаи худдорӣ менамоянд.

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бар зидди одамрабӣ ва ё хариду фурӯши одамон тадбирҳои ҷиддӣ роҳандозӣ шуда, ҷиҳати мубориза бо ин намуди ҷиноятқорӣ заминаҳои устувори ҳуқуқӣ фароҳам гардидааст. Ҳанӯз соли 2004 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи хариду фурӯши одамон" қабул гардида, заминаи асосии ҳуқуқӣ алайҳи мубориза бар зидди хариду фурӯши одамон ба шумор мерафт. Вале бо дарназардошти талаботи нави замони муосир ва вижагиҳои баамаломата дар муносибатҳои ҷамъиятӣ қонуни мазкур 26 июли соли 2014 дар таҳрири нав таҳти унвони Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи муқовимат ба савдои одамон ва расонидани кӯмак ба қурбонии савдои одамон" қабул гардид.

Мирзобек Ҳоҷиев, корманди Вазорати адлияи ҷумҳурий дар суҳбатҳои худ санади номбурдаро шарҳу тавзеҳ дода афзуд, ки қонуни нав таҷрибаи даҳсолаи қонуни қаблан амал-

кунандаро ҷамъбаст намуда, бо дарназардошти талаботи замони муосир ва мутобиқгардонии он ба талаботи санадҳои меъёрии ҳуқуқии байналмилалӣ тақмил дода шуд. Мафҳуми "Хариду фурӯши одамон" фаротар аз онест, ки дар назари аввал дарк мешавад. Зеро аксаран зери ин мафҳум истисмори шаҳрвандон дар назар доранд. Ҳол он ки истисмор, ҷалбқунӣ, супурдан, пинҳонқунӣ ё гирифтани одамон бо роҳи зӯрӣ, истифодаи он ва ё дигар шаклҳои маҷбурсозӣ, дуздӣ, қаллобӣ, фиреб, сӯиистифода аз мансаб ё ҳолати заифӣ низ, дар маҷмӯъ марбути хариду фурӯши инсон шинохта мешавад. Ин ҷиноят дар Тоҷикистон умдатан дар ду шакл - қочоқи занон ва истисмори онҳо дар бозорҳои танфурӯшӣ ва истисмори нерӯи қорӣ ба мушоҳида мерасад. Дар ин замина мавридриҳои ба ҷавобгарӣ кашидани қурӯҳҳои ҷиноятӣ кам нестанд. Чунони, соли гузашта суди вилояти Хатлон се зан - сокинони ноҳияи Қубодиёро бо ҷурми қочоқи занон ба Аморти Муттаҳидаи Араб ба муҳлатҳои гуногун зиндонӣ кард.

Манбаҳои ҳуқуқӣ шаҳодат медиҳанд, ки ҳарчанд дар ҳамаи давлатҳои Осиёи Марказӣ заминаи қонунӣ барои пешгирӣ, рафъ ва додани ҷазо барои хариду фурӯши одамон мавҷуд аст, ҳуди ҷиноят ҳамчун ҷинояти харидуфурӯши одамон кам эътироф мегардад. Ҳодисаҳои харидуфурӯши одамон аксар вақт чун дигар ҷиноятҳо, аз ҷумла вайрон намудани низоми муҳоҷират, дуздӣ (одамрабӣ), асорати қарзӣ, меҳнати маҷбурӣ, таҷовуз, ҳучум, қаллобӣ, ғайриқонунӣ нигоҳ доштан ва шиканҷа муайян мешаванд. Ин аст, ки дар робита ба ҳодисаҳои харидуфурӯши одамон парвандаҳои ҷиноятӣ на дар асоси ин ҷинояти мушаххас, балки дар асоси дигар муқаррароти қонунгузорӣ оғоз мешаванд, ки сабаби идома ёфтани фаъолияти одамқаллобон гардида, қурбонии хариду фурӯшро аз бархе ҳуқуқдорон маҳрум месозад.

Агар дар соли 2010 амалҳои ҷиноӣ марбут ба савдои одамон 531 ҳолатро ташкил медод, ин рақам дар соли 2013 - ум ба 680 расид. Бар пояи иттилои Раёсати мубориза бар зидди ҷиноятҳои муташаккили Вазорати қорҳои дохилӣ, соли 2014 беш аз 806 ҷинояти одамрабӣ сабт шудааст. Омори мавҷуда нишон медиҳад, ки ҷиноятҳои вобаста ба харидуфурӯши одамон рӯ ба афзоиш аст ва ин раванди манфию ташвишвар метавонад ҳуқуқу озодиҳои шаҳрвандонро халалдор созад.

Маъруфи БОБОРАҶАБ

Чашмандоз

Дору барои табобат ё тиҷорат?

← саҳ. 11

Арбидол, Кагоцел, Алфарон, Ингарон ва Ингавирин

Ташхисҳое, ки Арбидол аз он гузаштааст, кафолат намедиҳанд, ки ин доруҳо ҳамчун доруи фаъл истифода баранд. Ин дору тадқиқотгарони хориҷиро ба таври кофӣ қонеъ нагардондааст. Созмони амрикоии "Food and Drug Administration" аз ба қайдгирии Арбидол ҳамчун доруи табобатӣ даст кашид.

Ба андешаи профессор Василий Власов Арбидол доруе мебошад, ки кам аз таҳқиқот гузаштааст. Аммо дар баробари ин Арбидолро хуб реклама мекунанд ва муштарии зиёд дорад.

Ингавирин - иммуномодулятор, барои табобат ва барои пешгирӣ аз шамолхурӣ ва зуком истифода мешавад.

Ба гуфтаи истеҳсолкунандагон, идеяи тайёр кардани доруе, ки бо номи ингавирин машҳур аст, аввалҳои соли 1980 ба амал омадааст. Баъди ташхисҳои чандинсола фоида ва бехатарии Ингавирин нимаи солҳои 2008 ба қайд гирифта шуд. Бино ба гуфтаи В. Власов дар ҳақиқат соли 2008 маводи фаъоли доруи Витаглутам (дикарбамин) дар Русия дар фурӯш буд. Ҳамон солҳо ин дору ташхис мешуд, аммо исботи мусбӣи он набуд. Ингавирин соли 2008 бе ташхиси ҳамаҷониба ба бозор баромада, баъд аз чанд моҳ эпидемияи зукоми ҳуксар мезанад, ки боиси зиёд ба фурӯш рафтани ин дору мегардад. Бо вучуди он ки исботи мусбӣи Ингавирин зидди зуком нест, ин дору аз ҷониби Вазорати тандурустии Русия пешниҳод шуда буд. Аммо сардухтури яке аз беморхонаҳои Русия Александр Чучалин соли 2009 дар як мусоҳибааш дар маҷаллаи "Огонек" иброз намудааст: "Фаълнокии доруи зиддидирусии Ингавирин назар ба доруи зиддидирусии амрикоии Тамифлю хеле зиёд аст ва на танҳо бар зидди вируси A/H1N1, балки зидди дигар вирусҳои хатарнок низ мубориза мегардад".

Кокарбоксилаза, АТФ ва Рибоксин (Инозин)

Ҳамаи ин доруҳо дар дилшносӣ, момодоягӣ ва асабшносӣ ба қор меоянд. Дар Русия ба тарзи фаъл истифода мешаванд, аммо дар баъзе мамлакатҳои рушдкарда бошад, истифода намешаванд. Онҳо бо ташхисҳои бузург рӯ ба рӯ нашудаанд.

Як муддат ин доруҳо ба таври кофӣ машҳур буданд, вале тадқиқоти мазкур мушаххас намудааст, ки дар ҳоли ҳозир ташхисҳои озмоишӣ фоиданокии пасти онҳоро нишон додааст.

Линекс, Биридубактерин, Биридформ, Хилак, Форте ва Примадофилус (пробиотикҳо)

Ин доруҳо дар аксар давлатҳои та-

раққиёфта бо эҳтиёт тавсия мекунанд. Дар таркиби ин пробиотикҳо бактерияҳои зиндаи гуногун вучуд доранд, ки миқдорашон низ гуногун аст. Аммо маълум нест, ки кадоме аз бактерияҳо воқеан ҳам манфиатоваранд ва маълум нест, ки миқдори фоиданокиашон чи қадар аст.

Валидол

Дар ин тадқиқот оварда шудааст, ки ин дору баробар бо як қанди пудинагӣ буда, аз илми тиб хеле дур аст. Ҳангоми дарди дилро эҳсос кардан шахс валидолро зер забонаш мегузорад, аммо ба қойи беҳбудӣ ёфтан бо инфаркт ба беморхона меафтад.

Винпотсетин ва Кавинтон

Имрӯзҳо ин доруҳо барои истифодабарӣ тавсия дода намешаванд, зеро, ягон ташхис фоидабахш будани онҳоро исбот накардааст. Дар Япония ин доруҳо барои таъсирнок набуданашон аз фурӯш бардоштаанд.

Номҳои дигар доруҳои нолозимиро манзур менамоям, ки аз нигоҳи профессор Павел Воробёв фоидабахш буданашон исбот нашудааст ва мутаассифона дар маҳдудии як мақола тафсири онҳо имконпазир нест: **Отсиллококтинин, Ноотрапил, Пиратсетам, Семакс, Тенотен, Фезам, Аминалон, Фенибут, Пантогам, Пикамилон, Мексидол, Фенотропил, Милдронат, Тималин, Тимоген, Биопарокс, Кудесан, Вобензим, Глитсин (аминокислота), Тенатен, Энерион, Гриппол, Полиоксидоний, Гликозамин, Хиндронин, Корвалол, Валокордин, Тромбовазим, Танаган, Пребуктал, Тситохром, Азапентатсен, Таурин (тауфон), Эссенсисале, Ливолин, Эссенсисале Н, Мезим Форте, Ново-пассит ва Пропротен 100.**

Президенти кишвар Эмомалӣ Раҳмон дар Паёми солони худ ва дар аксар баромаду суҳбатҳои хеш дар бораи сиҳати миллат, ки боигарии давлат аст, ишора намуда, барои рафъи камбудии қойдошта дастуру супоришҳо медиҳанд. Вале мутаассифона, мебинем, ки на ҳама ба дастуру супоришҳои Сарвари давлат аз рӯи вичдон муносибат мекунанд. Ҳадафи мо аз навиштани матлаб танҳо ин аст, ки камбудии қойдошта ҳарчи зудтар рафъ шаванд ва ба фаъолияти табибоне, ки қасами Гипократро шикаста, манфиати худро аз манфиати ҷомеа боло мегузоранд, хотима дода шаванд.

Ибодуллоҳи ТОҶИР



Ба таваҷҷуҳи Прокурори Генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон

ДАРИ АДЛУ ИНСОФРО
БА РӯЯМ КУШОЕД

Қазияе, ки пайгириаш намудем, борҳо дар нашрияҳо, аз ҷумла ҳафтаномаи "Минбари халқ" дарҷ шудааст. Шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон Саидов Умаралӣ, сокини кӯчаи Ҳаёти Нави шаҳри Душанбе зиёда аз 8 сол боз дар ҷустуҷӯи ҳақиқату адолат аст, аммо ҳеҷ не, ки онро дарёфт бикунад. Марде, ки барон баргардонидани манзили истиқоматни қонуннаш талош дорад, вале накомӣ пайгириаш ғашта.

АСЛИ қазия чунин аст: Расулова Наботой, шаҳрванди Ҷумҳурии Ўзбекистон бо истиқоматкунандаи кӯчаи Афзалӣ, хонаи №93-и пойтахт Саидов Имомалӣ бо мақсадҳои ғаразнок ҳамзистиро ихтиёр мекунад. Тазаккур бояд дод, ки Саидов И. дар манзили бародари хеш-Саидов Умаралӣ зиндагонӣ мекард. Хонаи номбурда-ро Саидов Умаралӣ соли 1992 аз шаҳрванди кишвар Анатолий Кузнецов бо маблағи 250 ҳазор рубли русӣ харидорӣ карда, худ ба муҳоҷирати меҳнатӣ ба Федератсияи Русия рафта, онро муваққатан ба бародараш Саидов Имомалӣ додааст, то дар набудани ӯ муддате зиндагонӣ кунад. Расулова Н. бо Саидов И. тибқи маслиҳати пешакӣ ва ҳамдастии нотариуси корхонаи нотариалии ноҳияи Шоҳмансури ш. Душанбе Муҳаммадиев А. 26 июни соли 1994 ҳуҷҷатҳои қалбақӣ сохта, ин манзили истиқомати-ро ба номи Саидов И. номнавис мекунад, яъне тасаруфи амволи ғайр бо роҳи фиреб сурат гирифтааст. Соҳибмӯлки қонунӣ Саидов Умаралӣ, ки дар Русия қарор дошт, аз асли воқеа дертар хабардор шуда, таърихи 11 октябри соли 2006 тариқи факс оиди ғайриқонунӣ будани шартномаи хариду фурӯши манзили истиқоматиаш (ки гӯё дар асоси "ваколатномаи" соҳиби пешини ин хона А. Кузнецов сурат гирифтааст) ба суди ноҳияи Шоҳмансури шаҳри Душанбе ариза ирсол мекунад. Вобаста ба ин ариза прокуратураи ноҳияи Шоҳмансури шаҳри Душанбе ташхис (экспертиза) мегузаронад. Корманди масъули Вазорати адлияи ҷумҳурий, хатшинос Ямакова дар натиҷаи ташхис муайян месозад, ки ҳуҷҷати манзил дар ҳақиқат қалбақӣ буда, Саидов И. ба ҷойи бародараш Саидов У., имзо гузоштааст. Сипас Саидов У. ба кишвар баргашта, бахри ҷустуҷӯи адолат боз ба суди ноҳияи Шоҳмансур рӯ меорад. 29 июли соли 2008 суд нисбати қонунӣ будани даъвои ӯ оиди соҳибмӯлк будан ва бозгардонидани манзили истиқоматиаш ҳалнома содир мекунад. Ин асно бародараш Саидов И. аллакай дар қайди ҳаёт набуд ва дар манзили истиқомати қонунӣ ба Саидов У. таллуқдошта, ҳамсари марҳум Расулова Н. зиндагӣ мекард. Аммо Расулова Н. аз мубориза бахри хонаи муфт бадастомада даст накашида, аз болои қарори суди ноҳияи Шоҳмансур ба суди шаҳри Душанбе шикоят намуд, вале даъвои ӯ аз ҷониби ин мақомот беасос дониста шуд. Акнун чунин ба назар мерасид, ки ҳақ ба ҳақдор расидаву манзил ба соҳиби аслиаш бозгардонида шудааст. Лек ҳайҳот...

Расулова Наботой пас аз рад шудани аризааш аз ҷониби суди шаҳри Душанбе ба Суди Олии кишвар муроҷиат менамояд. Суди Олӣ "ба пешвоӣ" ӯ баромада, ҳалномаҳои ду зинаи поёниро бекор мекунад. Ба ин нигоҳ накарда, Саидов У. мубориза-ро барои бозпас гирифтани манзили қонуннаш идома медиҳад;

- Барои ман муаммо буд, ки бо кадом асоси далел ҳалномаҳои пешин бекор шудааст,-меғӯяд Саидов

Умаралӣ, - ҳол он ки ташхис муайян сохта буд, ки шартномаи хариду фурӯши манзили истиқоматиам ва имзое, ки аз номи ман гузошта шудааст, қалбақӣ ҳастанд. Парванда боз ба зинаҳои поёни равон карда шуд. 4 октябри соли 2013 ба суди ноҳияи Шоҳмансур бо аризаи даъвоӣ муроҷиат кардам. Судя Ҷамолддин Азизов ҳалнома бароварда, маро соҳибмӯлк эълон намуд. 11 феввали соли 2014 суди ноҳияи Шоҳмансур боз ба манфиати ман ҳалнома содир кард. Аммо инро ба назар нагирифта Суди Олӣ боз кори маро ба суди шаҳри Душанбе равона сохт, ки судяҳо Қосимов, Раҷабов ва Асадуллоев ҳалномаро бекор намуданд. Охири ҳалномаи судя Ваҳобҷонова оиди "гузаштани муҳлати даъво" тамоман ғайратовар аст, чун ташхис ҳанӯз соли 2006 муайян сохта буд, ки ҳуҷҷати хона ва имзои ман қалбақӣ буданд ва ин далел барои суд басанда буда, бояд ҳамон вақт қазия ба фоидаи ман ҳал мегардид.

Бино бар гуфтаи У. Саидов, мавсуф Расулова Наботойро аз соли 1982 мешиносад. Он вақт бародари номбурда Расулов Раҷаб ҳамроҳи ӯ дар корхонаи хушкшӯйӣ (химчистка) кор мекардааст. Умаралӣ Саидов меғӯяд, ки Расулова аз аввал хабардор будааст, ки бародари ӯ Саидов И. зан ва 5 фарзанд дошт, вале ин сатҳи роҳи ӯ нашуда, бо номбурда ҳамзистиро ихтиёр кардааст.

Саидов Умаралӣ ибраз медорад, ки бародараш Саидов Имомалӣ ва ҳамзисташ Расулова Наботой баъдан изҳор карданд, ки гӯё хонаи дар суроғаи кӯчаи Костюшко-8 (ҳоло кӯчаи Муллоёри Ванҷӣ)-ро фурӯхта, пас ин хона дар кӯчаи Афзалӣ-93-ро қонунӣ харидорӣ намудаанд.

- Дар ин хона бародари ман ба сифати иҷоранишин ба сар мебурд,-меғӯяд Умаралӣ Саидов. Ҷамҳурии гуфт, ки ҳангоми харидории хона аз шаҳрванд Кузнецов ҳангоми ба расмӣ даровардани ақди хариду фурӯш ӯро ба ҳуҷраи идораи нотариалӣ даъват накарда, бародараш Саидов Имомалӣ, Расулова Наботой ва ҳамсояи бародараш - корманди идораи нотариалии ноҳияи Шоҳмансур Муҳаммадиев А. аз номи Кузнецов ба Саидов У. танҳо ваколатнома ба расмӣ медиардоранд.

Мавсуф меафзояд, ки Расулова Н. бо сабаби ғайриқонунӣ дониста шудани ақди никоҳаш бо бародари ӯ, дигарбора ҳақ надошт аз болои суди ноҳияи Шоҳмансур ба суди шаҳри Душанбе шикоят барад. Ин зан дигар ҳуқуқи даъвогар шуданро надошт-илова мекунад номбурда.

Умуман, дар ин қазия суолҳои матраҳношуда зиёданд. Чӣ гуна Расулова Наботой, шаҳрванди Ҷумҳурии Ўзбекистон тавонистааст 1 декабри соли 2003 соҳиби шиносномаи шаҳрванди Тоҷикистон гардад, ҳол он ки тибқи қонунгузори кишвар шаҳрванди хориҷӣ бояд на кам аз 5 сол дар қайди Хадамоти муҳоҷират қарор дошта, бо дарназардошти риояи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон тайи ин муддат ба ӯ иҷозатномаи муваққатӣ будубош дода мешавад. Расулова Н. соли 2003 аз шуъбаи шиносномадихии шуъбаи корҳои дохилии ноҳияи Шоҳмансур шиноснома ги-

рифта, дар варақаи бақайдгирии он санаи қайдро соли 1994 дар суроғаи кӯчаи Афзалӣ-93 гузоштааст-манзили, ки на ба ӯ ва на ба ҳамзисташ марҳум Саидов И. дахл надошта, чуноне, ки ташхис нишон додааст, бо сохтани ҳуҷҷатҳои қалбақӣ онро аз худ намудаанд. Тибқи моддаи 323 Кодекси ҷиноятии ҚТ аз ҷониби шахси ваколатдор ин ҷинояти хизматӣ маҳсуб мегардад, чунки дидаву дониста ба ҳуҷҷати расмӣ маълумоти бардурӯғ ворид намудааст.

Сониян, номбурда Расулова Н. таърихи 13 декабри соли 2003 бо марҳум Саидов И. дар шуъбаи САҲШ-и н. Шоҳмансур ақди никоҳ мебанданд, ҳол он ки Саидов И. дар қайди никоҳ боз дигар зан буда, дигар ҳуқуқи бастани ақди никоҳро надошт. Ариза ба шуъбаи САҲШ 13 декабр ирсол шудааст, новобаста аз он, ки тибқи Кодекси оилаи ҚТ барои бастани ақди никоҳ муҳлати 1 моҳ пешбини карда шудааст. Хотиррасон менамоям, ки Расулова Н. шиносномаи шаҳрванди Тоҷикистонро санаи 1 декабри соли 2003 гирифтааст. Яъне, аз нигоҳи ҳуқуқӣ никоҳ қалбақӣ маҳсуб меёбад. Нисбати даъвои Саидов У. прокуратураи н. Шоҳмансур таҳти сарвари прокурор Каримов Умедҷон санҷиш гузаронида, судяи суди ноҳияи Шоҳмансур Ашӯров 1 июли соли 2014 ин ақди никоҳи ғайриқонуниро бекор намудааст, ки суди шаҳрӣ низ тасдиқ кардааст.

Баъдан, Расулова Н. 2 фарзандашро ба насаби марҳум Саидов И. номнавис намудааст, охири фарзанди ӯ соли 2001 ба дунё омада, аммо ақди никоҳи онҳо соли 2003 ба расмӣ дароварда шудааст.

- Ман дар ҳайратам, ки чаро ашхоси ваколатдоре чун Муҳаммадиев А., корманди идораи нотариалии ноҳияи Шоҳмансур, кормандони шуъбаи шиносномадихии ноҳия, судяҳои суди ш.Душанбе ва дигароне, ки бояд ҳоми адлу инсоф бошанд, худ ба амалҳои ғайриқонунӣ даст мезананд ба ин кирдорашон ҷавобгар нестанд. Ман зиёда аз 8 сол барои бозгардонидани манзили қонуниам мубориза мебарам, аммо кӯшишҳои бенаҷо аҷом меёбанд. Чӣ гуна мақомоти судӣ хонаро ба соҳиби аслиаш барнагардонида, боз аз нав парвандаро қатъ месозанд, дар кадом асос? Чаро кор гоҳ ба манфиати ман ҳал мешаваду гоҳ зидди ман. Чаро далели қалбақӣ будани ҳуҷҷатҳои хона, ки аз ҷониби қоршиносон собит шудааст, мавҷуд набудани розигии ҳамсари ман ҳангоми баррасӣ ба иноват гирифта намешаванд? Бахри ҷустуҷӯи адлу инсоф чандин дарро қубидам, вале заррае аз он дарнаёфтам. Пас чӣ кор кунам, ба доди ман кӣ мерасида бошад?! - хитоб мекунад Саидов Умаралӣ.

Тазаккур бояд дод, ки ин мард дар Дастгоҳи КИМ ҲХДТ ва идораи нашрияи мо бо ранги заҳир, асабҳои хаставу авзои парешон чун меҳмони доимӣ шудааст. Мо аз мақомоти дахлдори кишвар пурсидаем, ки то кай қазияи ҷабридаи Умаралӣ Саидов ки солиёни тӯлонӣ ҳалли худро намеёбад, давом мекарда бошад?

Азамат ДҶУСТОВ

| Нишастии матбуотӣ

- Миёни Эрону Тоҷикистон то имрӯз зиёда аз 100 санади ҳамкорӣ баста шуда, ҳафтае 4 маротиба хатти парвоз дар амал аст, -изҳор намуд 9 феввали соли ҷорӣ дар нишастии матбуотӣ сафири Ҷумҳурии Ислонии Эрон Хучҷатулло Фагонӣ. Сатҳи имрӯзаи муносиботи гуногунҷабха миёни кишварҳои мо қаноатбахш маҳсуб меёбад, аммо дар ин самт ханӯз зарфиятҳои фаровоне мавҷуд ҳастанд, ки интизори амалӣ шудан мебошанд.

Хучҷатулло Фагонӣ:Эрон Тоҷикистон
узви як бадананд

ЗИҚР шуд, ки барои Эрон дар минтақаи Осиёи Марказӣ Тоҷикистон маҳбубияти хосеро дорост, ки аз муштаракоту пайвандҳои ногусастани таърихӣ ва пайдоиши ягонаи забониву наҷодӣ маншаъ мегард. Пйёда сохтани лоиҳаҳои бузурге чун сохтмони НБО-и "Сангтуда-2", нақби "Истиқлол" ва дигар иншоот баёнгари равобити мустаҳкам миёни кишварҳои мост.

Эрон омода аст боз чандин лоиҳаҳои бузургҳаҷми гуногунро дар соҳаҳои муҳталиф дар Тоҷикистон роҳандозӣ намояд. Гардиши мол миёни ду кишвари ҳамзавон ҳамаҷонибаи солони зиёда аз 320 миллион доллари ИМА-ро ташкил дода, он рӯ ба афзоиш аст. Ҳамкориҳои миёни Эрону Тоҷикистон дар соҳаҳои маорифу илм низ метавонанд судбахш бошанд. Ба наздикӣ ба Тоҷикистон гурӯҳи саноҳиятдори намоёндагонӣ соҳаи маорифу парвариши эронӣ ташриф меорад, ки мақсад аз ин сафар интиҳоб ва равона сохтани до-нишҷӯёни тоҷик ба макотиби олии Ҷумҳурии Ислонии Эрон мебошад. Имрӯз соҳаи маорифу илм дар кишвар хеле рушд ёфтааст.

Эрони муосир дар самти рушди нанотехнология (технологияи муосиртарин) дар ҷаҳон ҷойи 7-умро ишғол намуда, ин раванд рӯ ба болоравист. Соли 2014 оид ба мавзӯи нанотехнология аз ҷониби мутахассисини эронӣ 25217 мақолаву маводҳои илмӣ ба нашр расидаанд, ки дар минтақа ҷойи 1-ум ва дар ақсои дунё ҷойи 15 мебошад.

- Камтар кишварҳое дар дунё мавҷуданд, ки тайи зиёда аз 30 сол зери фишори таҳримҳои гуногуни иқтисодиву сиёсӣ ва равонӣ қарор дошта бошанду айнаи замон дар ҳолати рушд ба сар баранд. Таҳримҳое, ки мақсадашон зайиф сохтани давлати Эрон буд, баръакс, ба рушду нумӯи соҳоти гуногуни кишвар ва муттаҳидии миллати мо алайҳи фишори душма-

нони берунӣ кӯмак расонданд. Эрон дар минтақаи ҷаҳон сиёсати мустақилона дорад ва ҳаргиз фишору зӯрвариро сари худ нахоҳад пазируфт. Мо ҳоҳони муодилоти баробарҳуқуқ судманд дар равобити минтақавию ҷаҳонӣ ҳастем,-гуфт сафир.

Оид ба ҳодисоти ахири минтақавӣ марбут ба давлати ба ном ислонии Ироқ ва Шом гуфта шуд, ки имрӯз Сурияву Ироқ ба як "биҳиш"-и терроризму ифротгарой табдил шудаанд. Кишвари Эрон дар мубориза алайҳи терроризм ҳамеша аз пешгомон буда, ҳеҷ гоҳ ба тантанайи ваҳшонияти террористӣ зери ниқоби диниву мазҳабӣ роҳ нахоҳад дод.

Эрон манфиатдор аст, ки дар минтақа амну субот ҳукмфармо бошад ва бахри ин тамоми тавони хешро истифода хоҳад бурд; - Бубинед, ин "хомиёну муҳофизони" дини мубини Ислон на ба форсӣ, на арабӣ ҳарф намезанад, гуфторашон саросар аврупоист, яъне маълум мегардад, ки ин гурӯҳҳои инсонбадбин аз ҷониби қувваҳои сияҳқори манфиатдоре омода шудаанд, ки тамоми арзишҳои диниву умумибашарӣ ба онҳо бегона ҳастанд.

Нигоҳи мо дар ин қазия бо сойири кишварҳои олам, аз ҷумла, Тоҷикистони бародари мо ҳамоханг аст-мо қатъиян зидди ин зуҳурот буда, алайҳи он мубориза хоҳем бурд. Умуман, мо қомилан ҷонибдори сиёсати дохиливу хориҷии Тоҷикистон ҳастем, чун дар диди масоили ҷаҳониву минтақавӣ нигоҳи воҳид дорем, қайд намуд Ҷ. Фагонӣ.

- Ман хушҳол аз онам, ки ин сол дар Тоҷикистон бузургдошти мутафаккири бузурги олами Ислон Мир Сайид Али Ҳамадонӣ чашн гирифта мешавад. Дар зодгоҳи бузургвор-шаҳри Ҳамадон низ соли бузургдошти ин шахсияти маъруф эълон шудааст,-гуфт дар охир Хучҷатулло Фагонӣ.

А. ДҶУСТОВ

Ин ачиб аст

Дар Чопон алайҳи касони саҳт ба меҳнат иштиёқдошта муқовимат эълон намудаанд. Ҳукуматдорон меҳонанд қонуне қабул кунанд, ки тибқи он касони шабуруз дар дафтари корӣ бандбударо барои рухсатии меҳнатӣ гирифтанд уҳдадор намоёнд.

Бо ин роҳ онҳо чанд мушкилотро ҳаллу фасл менамоянд. Аввалин ҳадафи онҳо кам кардани марғи беаҳал бар асари заҳматзада шудан аст. Дувум, пайдо кардани вақти холи имконият медиҳад, ки танзими нуфуси аҳоли бехтар шавад. Саввум, дар мавриди истироҳати бештар ба муассисаҳои вақтхушкунанда маблағ пардохт намуда, сохтори иқтисодии кишварро таъмин намоёнд.

Айни замон ба ҳар як коргари Чопон ба ҳисоби миёна 18,5 рӯзи рухсатӣ рост меояд. Вале дар асл танҳо нисфи он истифода мешавад. Аз ҷумла соли 2014 ҳар коргари шашум аз рухсатӣ истифода накардааст. Қисман сабаб дар он, ки онҳо намеҳонанд ҳамкоронашон, ки бояд ба ҷойи онҳо меҳнат кунанд, ба заҳмати бештар мувоҷеҳ гарданд. Илова бар ин, қисме аз коргарон то бевақтии шаб

Рухсатии маҷбури дар Чопон

дар дафтари кори худ мемонанд, зеро ки пеш аз сардор рафтано ба худ раво намебинанд. Вале бади кор дар он, ки ин ҳолат борҳо ба марғи беаҳал расондааст. Чунин намуди фоҷиа дар забони чопонӣ вожаи махсуси "karoshi" - ро ба вуҷуд овардааст. Маънии он "марғ дар натиҷаи аз ҳад зиёд кор кардан" аст. Сабабгори асосии чунин реҳлат сактаи қалб ё хунравии рағҳои майнаи сар мебошад. Тибқи омили ҳукумати Чопон ҳар сол 200 адад марғ ба ҳисоб гирифта мешавад. Ба ин ҳисоб, онҳое, ки дар натиҷаи коркӯфта шудан ба худкушӣ даст задаанд, ба ин ҳисоб дохил намешавад.

Як оқибати муҳими бағоят муҳими аз кори зиёд афсурда гаштан таъсир ба вазъияти нуфуси аҳоли мебошад. Аксари кордӯстҳо тамоми умри худро дар коргоҳ гузаронда, ҳатто мулоқот бо дӯстдошташонро низ дар дафтари корӣ мегузаронанд ва чунин ҳолат имкон медиҳад, ки дар ҳусуси никоҳу ба вуҷуд овардани насли нав фикре накунад. Ин ба кам шудани аҳоли оварда мерасонад ва дар навабати худ зарбае ба рушди иқтисод дар оянда ме-



гардад. Тибқи омили расмӣ 22% чопониҳо дар як ҳафта беш аз 49 соат кор мекунанд, дар ИМА ин нишондиҳанда ба 16%, дар Олмон ба 11% баробар аст.

Дар миқдори рӯзи рухсатӣ фикрҳо гуногунанд. Иттифоқҳои касба талабгори он аст, ки соле 8 рӯзи рухсатӣ гиранд, вале корфармоҳо бо 3 рӯз дар як сол қонеъ шудан меҳонанд. Вале ақидае ҳаст, ки ин миқдори кам низ шояд иҷро нагардад. Зеро ки баъзе кормандон рухсатӣ гиранд ҳам, аз коргоҳ дил қанда наметавонанд. Дар Management-issues.com ба рӯзноманигорон яке аз кормандон чунин гуфтааст: хӯҷаи ман серкор аст, бинобар ин, рухсатӣ мегирад, ки бо шуъбаи кадрҳо дар муноқиша нашавад, вале баъди он ҳам пайваста ҷойи қораш меояд.

Ҷумъа ҚУДДУС

Арзи сипос

Муттақои дармондагон

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати таҳкиму тақвият бахшидани соҳаи тандурустӣ аҳамияти аввалиндараҷа медиҳад. Ин раванд барои баланд бардоштани сатҳи хизматрасонии кормандони соҳаи тиб ва рушди вусъати самти хизматрасонии тиббӣ саҳми бориз мегузорад. Натиҷаи ин иқдомро метавон дар фаъолияти содиқонаи кормандони Маркази тиббии шаҳрии маҳаллаи 1- Совет мушоҳида намуд.

МАН, Гулова Барно, сокини ноҳияи Синои шаҳри Душанбе чанд сол аз бемории фишорбаландии шарён азият мекашидам. Вақтҳои охир дард шиддат гирифт. Ҳисси ноумедӣ нисбат ба фардои зиндагӣ сабабгори хурӯҷи бемориам мегардид.

Маслиҳати ҳамсоям сабаб шуд ба Маркази тиббии шаҳрии маҳаллаи 1- Совет рафтам. Пас аз ташхис дар қабулгоҳи МТШ бо тавсияи духтурон, маро дар шуъбаи бемориҳои дарунӣ бистарӣ намуданд.

Масъулияти табобати маро мудири шуъба, дилшинос, номзади илмҳои тиб Шедфар Самадов ба уҳда гирифт. Ин табиби чашмикордон, ки узви Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон аст, новобаста аз ҷавониаш нозукиҳои пешаи худро хуб омӯхтааст.

Бояд бигӯям, ки кормандони шуъбаи бемориҳои дарунӣ ин беморхона, аз ҳамшираи шафқат то мудири шуъба, ҳама ҳалиму меҳрубон ва ниҳоят хушмуомила мебошанд. Аз ҳама муҳим Маркази тиббии шаҳрии маҳаллаи 1- Совет бо таҷҳизоти навъи навабини ташхисиву табобатӣ мучахҳаз аст.

Азбаски аксари ҳамшираҳои шафқат ва духтурони шуъбаи бемориҳои дарунӣ Маркази тиббии шаҳрӣ аъзои Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон мебошанд, инчониб меҳонам тавассути ҳафтаномаи "Минбари халқ" арзи сипоси худро баён намоям: -Фардои зебо насибатон ва вучудатон дур аз офату газанд бошад, ворисони арзандаи Сино!

Бо эҳтиром
Барно ГУЛОВА,
сокини маҳаллаи
Ҳаёти нави
шаҳри Душанбе

Бозёфти ҷупони хитой

Сокини ноҳияи мухтори Синтсзян-уйғури Чин Берек Савут Ҳангоми ба ҷаро бурдани пода дар ҳудуди назди марзи Муғулистон хӯлаи табиӣ тиллоро пайдо намуд, ки тамоми дар рӯи хок меистод, дарозии он 23 см, бараш аз 8 то 18 см. Тибқи баҳои коршиносон, агар тозагии тиллои бозёфт 80% бошад, вай тақрибан 255 ҳазор доллар арзиш дорад.

Чавоби «СКАНВОРД»-и шумораи 4 феввали соли 2015, №6 (985)

Р	Ш	О	Х	А	М	Б	А	Р	И	А	Э	Р	Б	У	С
А	Н	О	Б	Т	И	Е									
Ч	П	И	Р	А	Н	Я	О	М	О	С	И				
Д	Ю	Г	О	С	Л	А	В	И	Я	А	О				
И	С	Х	Е	А	У	Р	У	Н							
Д	А	К	К	А	У	Л	А	М	О	Х	А	В	Ф		
А	Л	Г	О	Л	Ф	Н	Е	Ш	А	З	О	Н			
С	У	Б	У	Т	Ш	О	Т	А	Р	А	Х	О			
О	К	Л	И	Р	Д	А	Х	О							
К	А	Д	Р	О	М	М	А	З	О	М	И	Н			
И	Т	Р	А	П	Н	А	Ч	Ч	О	Р	Х	О	К	И	М
Т	Р	А	П	Н	А	Ч	Ч	О	Р	Х	О	К	И	М	И

Дар бораи ҳамкасб

*Пас аз ҳодисаҳои нангини
солҳои навадуми асри
гузашта на танҳо соҳаҳои
иқтисодиёту иҷтимоӣ,
балки соҳаи матбуоти
кишвар низ дучори бухрон
гардид. Мардуми дар фикри
дарёфти як бурда нон
саргардон ва дар натиҷаи
нооромӣҳо хотирпарешон
чанд сол рӯзномаҳои
фаромӯш карда буданд.*



ҶАМЪИ МАРДУМРО БА МАТБУОТ ДИЛГАРМ КАРД

АХҲАН рӯзномаҳои расмӣ ба таъби мерасиданд, вале та- нҳо ба баъзе мақомоти дав- латӣ дастрас буданд. Дар чу- нин айёми дуршавии ҷомеа аз матбуот 18 ноябри соли 1994 рӯзнома- ниғори ҷавон Акбари Саттор бо роҳи та- ваккал кардан ҳафтаномаи "Дайджест- Пресс"-ро таъсис дод. Дар он аз рӯзнома- ву маҷаллаҳои Русияву Қазоқистон мақо- лаҳои ҷолиби сиёсӣ, иқтисодӣ, тиббӣ, варзишӣ ва маслиҳатҳои муфидро гул- чин карда ҷой меод. Дар як муддати кӯтоҳ ҳафтанома ҳаводорони зиёд пайдо кард. Акбари Саттор соли баъд, аниқтараш моҳи апрели соли 1996 шумораи нахуст- ни ҳафтаномаи "Чархи гардун"-ро аз ҷоп баровард. Муҳтавои ҳафтанома асосан ахбори фарҳангӣ, мусоҳиба бо аҳли ада- бу ҳунар, тарғиби ахлоқи ҳақиқат, қиссаҳо оид ба пастику баландии зиндагӣ, на- вгониҳои илму варзишро дар бар меги- рифт. Мардум кам-кам ба матбуот рӯ оварданд. Мазмуну мундариҷаи ҳафтано- ма ба ашхоси аз оянда навадгашта дил- гармӣ ва умед ба фардори мебахшид. Но- маҳои зиёде, ки ба идораи рӯзнома мео- мад, гувоҳӣ ба дили хонандагони сершу- мор роҳ ёфтани матолиби он буд. Акбари Саттор чун гавҳаршинос рӯзноманиғоро- ни боистеъдод мисли Сайёфи Мизроб, Нӯмон Низомӣ, Мақсуд Хусайн, ҳунарпе- ша Орфи Қодир, Ҳабибулло Ёров, Ра- шани Махсумзод, Боймурод Шарифзода ва дигаронро дар коллективи аҳли тифоқи ҳафтаномаи "Чархи гардун" ҷамъ овард. Камина низ аз соли 1996 то соли 2007 дар ин ҳафтанома фаъолият доштам. Ак- сар кормандони собиқи "Чархи гардун" баъдан дар рӯзномаи маҷаллаҳои гуногун сардабир шуданд. Яъне, Акбари Саттор чун рӯзноманиғори хушсалиқа ва роҳбари мушфиқ дар ҳафтаномаҳои таъсисдода- ш ("Чархи гардун", "Дайджест-Пресс", "Ве- черний Душанбе", "Авицена", "Аладдин") мактаби бузурги эҷодиро фароҳам овард. Бисёр рӯзноманиғорони бекорро ӯ бо ҷои қор таъмин кард. Ҳар ҳафта аз ҳисоби фур- ўши рӯзномаҳо нафарони зиёде, бо шуму- ли ашхоси калонсол ғолида ба даст овар- да, рӯзгорашонро пеш мебарданд. Садҳо донишҷӯёну рӯзноманиғорони ҷавон дар ин нахрияҳо алифбои рӯзноманиғориро

омӯхта, малакаи худро тақмил додаанд. Акбари Саттор пас аз хатми факул- таи журналистикаи Донишгоҳи давлатии шаҳри Ленинград (ҳоло Санкт-Петербург) соли 1990 фаъолияти худро чун хабар- ниғори махсуси рӯзномаи "Тоҷикистони Шӯравӣ" оғоз кардааст. Аз моҳи ноябри соли 1990 то моҳи ноябри соли 1994 ав- вал ба ҳайси мухбир, сипас ҳамчун муди- ри шуъбаи сиёсат, ҳаёти байналмилалӣ ва ҳуқуқи рӯзномаи "Садои мардум" фаъ- олият намуд.

Истеъдоду қобилияти Акбари Сат- торро ҳамкасбон ба инobat гирифта, моҳи июли соли 2006 дар Анҷумани ғай- ринавбатии ИЖТ ўро раиси Иттифоқи журналистони Тоҷикистон интихоб кар- данд. Акбари Саттор тавонист, ки итти- фоқи муфлису дар арафаи пароканда- шавӣ қарордоштаро ба по рост кунад. Аз ин рӯ моҳи октябри соли 2011 бори дигар ҳамкасбон ўро ба ин вазифа интихоб на- мунданд.

Директори генералии ҶДММ "Чархи гардун" Акбари Саттор илова ба раиси ИЖТ буданаш як қатор масъулиятҳои ҷамъиятии дигарро низ ба уҳда дорад. Ӯ аъзои Комис- сияи марказии интихобот ва раъйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон, аъзои Шӯрои миллии муқовимат зидди коррупсияи ҷумҳурӣ, аъзои ҳайати Шӯрои илмӣ таҳрири Эн- сиклопедияи миллии тоҷик, аъзои Шӯрои ҷамъиятии Ҷумҳурии Тоҷикистон, аъзои Шӯрои коршиносони назди ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, муассиси Шӯрои ВАО ҷумҳурӣ ва ғайра мебошад.

Хизматҳои арзандаи рӯзноманиғори вар- зид, роҳбари мушфиқу ғамхор Акбари Сат- торро ба инobat гирифта, Ҳукумати ҷумҳурӣ ўро бо медали "20-солагии Истиқлолияти Ҷумҳурии Тоҷикистон" сарфароз гардонид. Заҳмати ӯ ҳамчунин бо унвонҳои Аълочии фарҳанги ҷумҳурӣ, Аълочии матбуоти ҷумҳ- урӣ ва Аълочии тандурустии Ҷумҳурии То- ҷикистон қадр шудааст. Мо ба ин рӯзнома- ниғори хушсалиқа, инсони дарёдилу хоксор ва дӯсти беғаразу самимӣ пеш аз ҳама тан- дурустӣ, умри дарозу бобаракат, саодат- мандӣ ва дар қорҳои эҷодияш барору комё- биҳо хоҳонем.

С. САЙФИДИН

ЭЪЛОН

**Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон байни
хонандагони мактаб, донишҷӯён ва
журналистон тахти унвони**

«Ояндаро бо ҳам месозем»,

дар се бахш (номинатсия)

озмун ЭЪЛОН мекунад:

1. Расми беҳтарин (байни хонандагони мактабҳо)
2. Иншои беҳтарин (байни донишҷӯён)
3. Лавҳа (ролик)-и беҳтарини радиёӣ, телевизионӣ, интернетӣ (бай- ни журналистон ва донишҷӯён).

ШАРТҲОИ ОЗМУН:

Дар озмун расмҳои ба тозагӣ эҷодшуда, иншо дар ҳаҷми 2-3 саҳи- фаи компютерӣ бо ҳуруфи Times New Roman Tj, андозаи 14, лавҳа (ролик)-ҳои эҷодкорон, рӯзноманиғорони расонаҳои электронӣ, дониш- ҷӯёни факултаҳои журналистӣ, ки фарогири масоили вобаста ба пеш- равии кишвар дар соҳаҳои иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва фарҳангӣ мебошанд, қабул карда мешаванд. Маводҳои пешниҳодшуда бояд ба мавзӯи оз- мун иртиботи бевосита дошта бошанд.

Муҳлати пешниҳоди маводҳо ба озмун то 23 феввали соли 2015.

Ғолибони озмунро тўхфаҳои арзишманд, аз қабилӣ ноутбук, план- шет, телефонҳои мобилӣ, дастгоҳи аксбардорӣ ва ғайра интизоранд.

Тафсилоти бештарро метавонед аз сомонаи www.tribun.tj, info@sozandagon.tj ва шабакаҳои иҷтимоӣ пайдо кунед.

ТЕЛЕФОН БАРОИ ТАМОС: 2244930

АЗ СОМОНАҲОИ РАСМИИ ҲИЗБИ ХАЛҚИИ ДЕМОКРАТИИ ТОҶИКИСТОН ИСТИФОДА БАРЕД!

Ҳамватанони азиз! Шумо метавонед дар речаи мустақим (on-line) 24 соат ба рақами **224-49-31**, почтаи электронии tribun.tj@mail.ru бо мо дар тамос бошед, ё ба сомонаҳои расмӣи ҳизбӣ www.tribun.tj, www.hhdtkhatlon.tj, www.hhdt-sughd.tj, www.hhdtushande.tj ворид шуда, мубодилаи иттилоъ намоед.

Суроғаи мо: кўчаи Рӯдакӣ 107, "Кохи Ваҳдат".

ҲИЗБИ ХАЛҚИИ ДЕМОКРАТИИ ТОҶИКИСТОН	
Асосӣ	Оид ба ХХДТ
Патакбот - 2015	«Минбари халқ»
Фарқии	"Сомадағони Ваҳдат" - 20 - солагии ХХДТ
ҲАБАРНО 2014 12-11 2014 12-11 2014 12-11	

Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон - эътимодбахши ояндаи ободу осудаи Шумо!

ЭЪТИБОР НАДОРАД

Дафтарчаи ҳавли- ги шаҳрванд Исмои- лов Нурилло, истиҳо- маткунандаи ноҳияи Рӯдакӣ, шаҳраки Сомо- ниён, кўчаи Бустон 39 хонаи 1, бинобар саба- би гум шуданаш эъти- бор надорад.

Маъмурият ва аҳли кормандони Маркази тиб- биӣ шаҳрӣ ба номи Карим Аҳмедов ба табиби шуъбаи ташхис Исматуллоева Наргиз Нарзулло- евна бинобар даргузашти нобахангоми

ПАДАРАШ

Исматуллоев Нарзулло Раҳматуллоевич изҳо- ри ҳамдардӣ намуда, ба наздикон ва пайван- дони марҳум аз даргоҳи Илоҳӣ сабри ҷамил хо- ҳонанд.

МИНБАРИ ХАЛҚ

НАШРИЯИ МАРКАЗИИ ҲИЗБИ
ХАЛҚИИ ДЕМОКРАТИИ ТОҶИКИСТОН

Сармуҳаррир
Бахтиёр ҲАМДАМОВ

Рӯзнома моҳи декабри соли 1994 тахти рақами 309 дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта шудааст.

Ба хотири гуногундешӣ матолибе низ нашр мешаванд, ки идораи рӯзнома метавонад бо муаллифони ҳамақида набошад ва масъулияти онро ба дӯш нагирад.

БАРОИ МАЪЛУМОТ:

Дастгоҳи КИМ ХХДТ - **Идораи рӯзнома**

тел. 224-23-90, 224-83-72, 224-49-29, тел. 238-72-10, 238-54-61, 238-79-07,
221-63-21. факс: 224-27-59 факс: 227-44-94

www.tribun.tj E-mail: minbarihalk@bk.ru

Муовини сармуҳаррир оид ба тиҷорат:
Хусрав Дўстов

ҲАЯТИ ЭҶОДӢ:

Қотиби масъул: Маъруфҷон Маҳмудов
Муҳаррири масъул: Алиҷон Ҷўраев
Хабарнигорон:
Ҷумъа Қуддус, Толиби Луқмон,
Ибодуллоҳи Тоҳир, Азамат Дўстов
Масъули ҷоп: Мирзоалӣ Юнусов
Хуруфчинон: Ҷамила Аҳмадова,
Гулаҳом Раҷабова
Мусаххас: Сабоҳат Худоёрбекова,
Суратгир: Тўхтамурод Рўзиев
Саҳифабанд: Фирдавс Таушаров

НИШОНИИ МО:
734018, ш. Душанбе,
х.бони Саъдии
Шерозӣ, 16.
Индекси обуна:
68910

Макони ҷоп:
нашриёти
«Шарқи озод».

Теоододи нашр:
49234 нусха

